

kk.35. / a külpolitikai ... folyt./ra

18. ausztráliai szocialista párt kongresszusa
  19. közel-kelet - tárgyalások - repülőgép
  20. pravda: garamvölgyi nyilatkozata
  21. kiegészítés kk.8.sz.hírünk / új malgasi államfő/
  22. rövid hírek
bom: soares-brandt
bom: scheel utazása
poona: szerencsétlenség
klagenfurt: autóbuszkatasztrófa
  23. vietnam :szerk.táj!!!/
  24. udr - chirac
  25. indokina
  26. közel-keleti hírek
  27. kissinger- rabin
  28. volt portugál gyarmatok
  29. waldheim - kissinger
  30. közlemény a szovjet választásokról
  31. ndk-jugoszláv közös közlemény
  32. görögország
  33. a német kp vezetőségének ülése
  34. választások a szovjetunióban
  35. hírjegyzék
- /mti/

-.
- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő : Lehel miklós

szerkesztette: lászló balázs, barabás miklós

Jan 2100

- 26 -

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk. várható

se/il leh

1975. június 16./hétfő/ mti/

nairobi:

az angolai szervezetek vezetőinek tanácskozása

róma:

délben végetér a tartományi választás /estére
eredmények:/

washington:

walter scheel látogatása

bukarest:

costa gomes látogatása

kairó:

makariosz négynapos látogatásna megérkezik

new york:

a biztonsági tanács ciprusról tárgyal

strasbourg:

a közös piac európai parlamentjének ülése

luxembourg:

az egk pénzügyminisztereinek tanácskozása

-.
-

7.23/il

- 1 -

kk. 2. chile - letartóztatások

kf/rj leh

1975. június 16.

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

a havannai rádióállomások, vasárnap este beszámoltak arról, hogy a chilei hadsereg és a titkosrendőrség, az elmúlt hét végén csaknem száz embert tartóztatott le talca város környékén, „partizánok felgöngyölítésének”, ürügyén. a nagyszabású akciót - amelyben helikopterek is részt vettek - részint az indította el, hogy néhány nappal ezelőtt, a hazafiak agyonlőtték osvaldo heyder kapitányt, a város kivégző osztagának parancsnokát, aki több tucat ember megkínzásáért és kivégzéséért felelős.

a katonák, rendőrökkel, házról-házra jártak. aki a legcsekélyebb mértékben is ellenállt, azt a helyszínen megverték. több házat felgyújtottak. hivatalos beismerés szerint nem akadtak fegyveres hazafiak nyomára, s ezért az akciót - folytatják. a különleges osztagok parancsnoka arra hivatakozott, hogy „pon-tos értesülései”, vannak arról, hogy a környéken több fegyveres csoport készül összehangolt támadásra.

a santiagoból érkezett hírek beszámolnak arról is, hogy rolando garaya tábornok, a főváros katonai parancsnoka, úgy nyilatkozott, hogy „santiagoóban visszatért a normális élet.”

az ellenállók bizottságának egyik röplapja viszont rámutat, hogy santiagoóban továbbra is háborús állapot uralkodik. az utcákon állig felfegyverzett járőrök cirkálnak, s felszólítás nélkül lőhetnek azokra, akik megsértik a gyülekezési és fényképezési tilalmat.

az ellenállók egyik rádiójának, az argentin mendozában lehallgatott beszámolója szerint, a hazafiak egy sikeres akció során, a főváros központjában lévő bankból ötvenmillió escudot vittek el. az összeget az ellenállók anyagi alapjainak növelésére használják - hangsúlyozza a rádió. az akcióban több santiagoói lakos segédkezett.

--

7t50 rj

- 2 -

kk.3. olasz választások

mp-ju leh

r ó m a , 1975. június 16. /mti/

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

hétfőn reggel ismét megnyitották a szavazóhelyiségek olaszország 70.149 választókerületében, hogy folytatódjék a tartományi, megyei és városi közigazgatás megújítását célzó választás. a szavazás vasárnap rendben, incidensek nélkül folyt le / a rendőrség és a hadsereg 120 ezer embere ügyelt arra, hogy sehol se forduljon elő rendzavarás/. a szavazásban való részvétel kissé elmaradt az előző választásoké mögött, az esti záráskor országosan 74,1 százalék volt. a szavazóhelyiségek hétfőn délben zárnak be, s rögtön megkezdődik a szavazatok összeszámolása.

csaknem 40 millió állampolgár jogosult szavazásra, köztük most először a 18. életévüket betöltött fiatalok. a tartományi választásokon a 15 rendes tartományban /piemonte, lombardia, veneto, liguria, emilia-romagna, toscana, umbria, marche, lazio, abruzzo, molise, campania, puglia, basilicata és calabria/ összesen 720 képviselői hely sorsáról döntenek. a megyei tanácsoknál 86 megyében összesen kb 2.500 tanácsosi helyet töltenek be, míg a városi és községi tanácsokban mintegy 35 ezer hely kerül betöltésre . /magyar/

--

kk.4. scheel az egyesült államokban

fp-ju leh

w i l l i a m s b u r g , 1975. június 16. /mti/

vasárnap az amerikai virginia állambeli newport news repülőtérré érkezett walter scheel, az nszk elnöke. scheel az állam kormányzójának vendégeként az éjszakát williamsburg-ban töltötte, és innen indul hétfőn hivatalos tárgyalásainak színhelyére washingtonba. a nyugatnémet államfő washingtoni látogatása során megbeszéléseket tart ford amerikai elnökkel, és kedden beszédet mond a kongresszusban.

scheel elnököt négy napos amerikai hivatalos látogatására elkísérte genscher külügyminiszter is. /dpa, ap, taszsz/

--

7.50/ju

- 3 -

vkk 5. rövid hírek

or-ju leh

1975. június 16. /mti/

s z ó f i a : z s i v k o v

a román kp kb, az államtanács, a kormány és nicolae ceausescu az rkp főtitkárának meghívására hétfőn bolgár párt- és kormányküldöttség utazik romániába todor zsvkovnak, a bkp kb első titkárának, az államtanács elnökének vezetésével. /bta/

k u v a i t : r e i c h e l t

vasárnap este hivatalos látogatásra kuvaitba érkezett dr. hans reichelt, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese. a vezetése alatt álló küldöttség részt vesz a két ország gazdasági-műszaki és kulturális együttműködési bizottságának első együttes ülésén. /adn/

v a r s ó : g i s c a r d , e s t a i n g

giscard d,estaing francia államfő nyilatkozatát sugározta vasárnap a lengyel televízió. az elnök szólt a francia külpolitika főbb célkitűzéseiről és méltatta a lengyel-francia kapcsolatok fejlődésének jelentőségét. a francia elnök kedden utazik hivatalos látogatásra lengyelországba. /pap/

b e l g r á d : o r t o l i

francois-xavier ortoli a közös piac bizottságának elnöke négynapos jugoszláviai látogatásának befejeztével vasárnap elutazott belgrádból. /ap/

v i l l a c h : a u t ó b u s z

újabb hírügynökségi jelentések szerint az ausztriai alpokban vasárnap történt autóbusszerencsétlenség halottainak száma huszonegyre emelkedett. a túlélő utasok elmondották, hogy a meredek hegyi úton haladó gépkocsi vezetője másodpercekkel a katasztrófa előtt az utastérbe kiáltott: „a fékek nem működnek, ugorjanak ki az ablakokon, de a felhívást csak egyetlen utasnak volt ideje megfogadni. a jármű negyven méter mély szakadékba zuhant. /upi/

/ folyt. köv. /

8.00/ju

- 4 -

kk 5. / rövid hírek ... 1. folyt./-ju

t o r o n t o : v i l á g k ö r ü l i u t

három évre tervezett világkörüli utat egy torontói hivatalnok saját építésű hajóján, de indulás után alig két órával vonatokötelen kényszerült visszatérni a kikötőbe; a barkácsolt motor ugyanis a nyílt tengeren azonnal felmondta a szolgálatot. /ap/

--

kk 6. szato temetése

éb-ju leh t o k i ó , 1975. június 16. /mti/

hétfőn, több mint hatezer japán és külföldi személyiség jelenlétében „országos„ temetési szertartást rendeztek tokióban, a hónap elején elhunyt szato eiszuki volt miniszterelnök emlékére. a konzervatív és kommunista-ellenes nézeteiről ismert szato temetési szertartásán többek között megjelent kim jong pil dél-koreai miniszterelnök és tajvanról csang pao-su, a kuomintang párt főtitkára. jelen voltak a japán kormány tagjai és a hatalmon lévő konzervatív párt vezetői, élükön miki takeo miniszterelnökkel és pártelnökkel.

a negyvenkét millió jen költséggel megrendezett „országos szertartásra„ árnyékot vetett az a vita, amely a konzervatív párton és kormányon belül zajlott le szato temetésének kérdésében. fukuda takeo miniszterelnökhelyettes, az elhunyt egyik legközvetlenebb politikai barátja hivatalos „állami„ temetést javasolt. miki takeo miniszterelnök, aki évek óta szembenállt szatoval, nem lelkesedett a rangos szertartásért. nakaszone jaszuhiro, a liberális demokrata párt főtitkára áthidaló megoldásként az államnál egy fokozattal alacsonyabb „országos„ szertartást javasolta, amiben a többség meg is állapodott. a vita azonban maradandó nyomot hagy a „szato-családban„ amelynek politikai befolyása továbbra is erős a japán konzervatív erők köreibben.

--

8.10/ju *ll*

- 5 -

kk.7. / tüntetések japánban

éb-ju leh t o k i ó, 1975. június 16. /mti/

vasárnap a japán ultraradikális szervezetek országszer-
te tüntetésekkel, gyűlésekkel és felvonulásokkal emlékeztek
meg kanbara micsiko radikális egyetemista lány haláláról. mint
emlékezetes, az egyetemista lány tizenöt évvel ezelőtt, 1960
június 15-én vesztette életét a japán-amerikai biztonsági szer-
ződés revíziója ellen tüntető egyetemisták és a rendőrség össze-
csapása során.

az ultraradikális fiatalok a vasárnapi tüntetésen til-
takozásukat fejezték ki a japán-amerikai katonai együtt-
működés, a japán-délkoreai gazdasági, politikai és katonai szö-
vetség, valamint hirohito császár és miki takeo miniszterelnök
tervezett amerikai látogatása ellen. a rendőrség készültségben
volt tokióban és más nagyvárosokban, de összetűzésre nem ke-
rült sor.

--

kk.8. rabin-hazautazás

or-ju leh n e w y o r k , 1975. június 16. /mti/

jichak rabin izraeli miniszterelnök washingtoni és new
yorki tárgyalásainak befejeztével vasárnap este hazaindult
az egyesült államokból. előzőleg - mint már jelentettük - new
yorkban még egyszer találkozott kissinger amerikai külügyminisz-
terrel.

az izraeli kormányfő vasárnap este sugárzott televíziós
nyilatkozatában kijelentette, mindaddig nem lehet számítani
a közel-keleti szakaszos diplomácia sikerére, amíg az egyip-
tomi és izraeli álláspontokban nem következik be lényeges vál-
tozás. mint mondotta, kissingerrel nem csupán egy új részle-
ges megállapodás eshetőségét vizsgálták meg, hanem azoknak
az eseményeknek a sorozatát is, amelyek egy ilyen megállapo-
dás nyomán várhatólag bekövetkeznének. az újabb részmegállapo-
dás - rabin szerint - több évig lenne érvényben és ezalatt
kellene megteremtteni a kölcsönös bizalom légkörét a szemben
álló felek között. kissinger vasárnap este rövid nyilatkozata-
ban csupán annyit mondott, hogy sikerült minden részletében meg-
vizsgálni a rendezés eshetőségeit és minden félreértés lehető-
ségét kizárni az álláspontokat illetően. /reuter, ap/

--

8.18/ju *val*

- 6 -

kk.9. izrael-palesztinok

or-ju leh b e i r u t , t e l a v i v , n e w y o r k ,
1976. június 16. /mti/

izrael levélben tiltakozott kurt waldheim ensz-fő-
titkárnál a vasárnapi palesztin kommandóakció miatt, amely-
nek során négy palesztinai és két izraeli életét vesztette
és hét izraeli lakos megsebesült. tekoah izraeli ensz kül-
dött nyujtotta át a levelet, amely elítéli az akcióért fele-
lősséget vállaló palesztin szervezetet, ugyanakkor nem em-
lékezik meg arról, hogy az izraeli légierő ugyancsak vasár-
nap barbár bombatámadást intézett libanoni települések ellen.

az izraeli külügyminisztérium szóvivője ugyancsak a ha-
tárfalu elleni támadással foglalkozva rámutatott, hogy az
izraeli részről a közel-keleti válság békés rendezésére irá-
nyuló erőfeszítések szabotálásának tekintik. miközben a
tel avivi diplomácia gépezete mozgásba lendült, a katonai ve-
zetés utasítására hétfőre virradó éjjel előbb tüzéség lőtte
dél-libanon határkörzeteit, majd egy járőr behatolt libanoni
területre és tüzharcot vívott palesztin egységekkel. ez
utóbbi akció színhelye ugyancsak a falunak a körzete volt, ahol
vasárnap a kommandóakció lezajlott. /reuter, upi, ap/

--

kk.10. hírek a közel-keletről

or-ju leh 1975. június 16. /mti/

k a i r ó

vasárnap hatórás ülést tartott az egyiptomi kormány. a
miniszterek meghallgatták mamduh szalem kormányfő beszámoló-
ját szadat elnök európai utjának tapasztalatairól, valamint
fahmi külügyminiszter nagy-britanniában folytatott tárgya-
lásairól. /afp/

x x x

pedro cortina spanyol külügyminiszter az al ahram kairói
lapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy kormánya nem
hajlandó spanyol területen lévő támaszpontokat idegen hatalmak
rendelkezésére bocsájtani arab országok elleni támadás esetén.
/upi/

/ folyt. köv./

8.30/ju *val*

- 7 -

kk 10. / hírek a ... 1. folyt./-ju

makariosz érsek ciprusi államfő hétfőn kairóba érkezik, négynapos látogatás keretében a közel-keleti helyzetről és a ciprusi problémáról tárgyal majd szadat elnökkel. egyiptom után a ciprusi elnök sziriát keresi fel. /reuter/

--

kk.11. pravda- választások

ht/mh-ju leh m o s z k v a , 1975. június 16. /mti/

a moszkvai pravda hétfői számában vezércikket szentelt a vasárnapi szovjetunió-beli választásoknak.

a lap egyébek mellett a következőket írja: a szovjetunióban - mint ismeretes - vasárnap tartották meg a szövetségi és az autonóm köztársaságok parlamentjeinek és helyi tanácsainak választásait. a szavazó polgárok ismét bebizonyították a szovjet emberek milliós egységét, nagy állampolgári aktivitását. a szovjet polgárok - hangsúlyozza a vezércikk - egyöntetűen adták le szavazataikat a kommunisták és párttonkivüliek megbonthatatlan tömbjének jelöltjeire és ezzel kifejezésre juttatták, hogy teljes mértékben támogatják az szkp bel- és külpolitikáját, az szkp lenini központi bizottságának eredményes és fáradhatatlan tevékenységét.

a jelenlegi ix. ötéves terv / 1971-75 / sikeres teljesítése és az ország további társadalmi és gazdasági fejlődése jelentős mértékben függ a valóban népi hatalmi szervek - a tanácsok tevékenységétől. minél fejlettebbé válik a szovjet szocialista társadalom, annál jobban fokozódik az állampolgárok, a kollektívák és a tömegek társadalmi aktivitása, annál teljesebben vesznek részt a dolgozók az állam ügyeinek igazgatásában.

a szovjetunióban jelenleg ötvenezer tanácsai szerv működik, s ez több mint két millió képviselőt jelent, akik a munkásosztály, a kolhozparasztság, az értelmiség, valamennyi társadalmi csoport, valamennyi nemzet és nemzetiség akarátát juttatják érvényre. ez az aktivisták olyan hatalmas serege, amely tevélegesen vesz részt a tanácsai munkában.

/ folyt. köv./

8.45/ju.16

- 8 -

kk 11. / pravda ... 1. folyt./-ju

a pravda rámutat: a választások bebizonyították a párt és a nép szoros egységét. a szovjet emberek nagyon is jól tudják, hogy mindaz, amit a párt belpolitikai téren tesz, végső soron a dolgozók életének javítását szolgálja, mindaz pedig, amit külpolitikai téren cselekszik a szovjetunió és a testvéri szocialista országok békéjéért és biztonságát szavatolja, a világbékét szilárdítja. /taszsz/

--

kk 12. angola

mm-ju leh n a i r o b i , 1975. június 16. /mti/

hétfőn kezdődik a nairobiól 130 kilométernyire levő nakuru kenyai városban a három angolai felszabadító szervezet vezetőinek tanácskozása. mint jelentettük a csucstalálkozó megkezdését eredetileg vasárnapra tűzték ki, később azonban egy nappal elhalasztották, mert agostinho neto, az mpla elnöke csak vasárnap délután érkezett a megbeszélések színhelyére.

az mpla vezetője repülőtéri nyilatkozatában azzal indokolta késését, hogy az utolsó pillanatban sürgős konzultációkat kellett folytatnia luandában. agostinho neto kifejezte reményét, hogy a tanácskozáson sikerül megoldani a felszabadító mozgalmak között felmerült problémákat és elmondta, hogy békejavaslatot kíván a csucstalálkozó résztvevői elé terjeszteni. /upi, reuter/

--

9.15/ju.16 9.30

- 9 -

kk. 13. bhutto - indira gandhi

fp/rj leh m u l t a n , 1975. június 16./mti/

az indiai reakció indira gandhi miniszterelnök ellen indított legutóbbi rágalom-hadjáratát egy fenyegető hangú indiai ellenes nyilatkozattal kommentálta vasárnap zulfikar ali bhutto pakisztáni miniszterelnök.

a pakisztáni kormányfő figyelmeztette az indiai miniszterelnököt, hogy „pakisztán ma sokkal erősebb, egységesebb mint valaha is volt és sokkal inkább készen áll bármiféle támadás visszaverésére. a miniszterelnök e megjegyzéssel „egy belpolitikai célokat szolgáló indiai támadás „ördögét próbálta a falra festeni. bhutto egyúttal megragadta az alkalmat arra is, hogy felmelegítse a bangladesi függetlenségi harchoz nyújtott indiai katonai támogatással kapcsolatban korábban reklámozott „indiai agresszió, elméletét. /reuter, mti/

.-

kk. 14. rockefeller - cia

kd/nm/rj leh w a s h i n g t o n , 1975. június 16./mti/

nelson rockefeller, az egyesült államok alelnöke vasárnapi televíziós interjújában védelmébe vette az általa vezetett cia-tevékenységet vizsgáló bizottság jelentését, az nbc televízió műsorában az alelnök hangoztatta, hogy a bizottság csak a cia egyesült államokon belüli illegális tevékenységéről folytatott vizsgálatot. ezzel összefüggésben azt bizonygatta, hogy 1965-től több olyan lépés történt, amelyek korlátozták illetve megszüntették a cia olyan jellegű akcióit, mint a telefonlehallgatások, levelek felbontása stb. rockefeller egyben mentséget is igyekezett keresni a központi hírszerző hivatal belföldi tevékenységére és azt fejtegette, a cia vezetői attól tartottak, hogy a vietnami háborúellenes mozgalomra „külföldi befolyát, gyakoroltak.

/folyt.köv./

9.30 rj *al*

- 10 -

kk. 14. / rockefeller... 1. folyt./rj

az alelnököt megkérdezték a külföldi vezetők meggyilkolására szót cia-tervekről is. válaszában utalt a két kennedy meggyilkolására, hangoztatva, hogy haláluk megnehezítette a cia ilyen irányú tevékenységének tisztázását. rockefeller válasza ugyanakkor arra is célzott, hogy a kennedyk esetleg maguk is tudtak külföldi államférfiak meggyilkolásának terveiről.

rockefeller elmondotta, hogy a vizsgálat során ezzel a témával összefüggésben előkerült anyagokat átnyújtották ford elnöknek. tőle függ, hogy a bizottsági jelentésnek ezeket az elemeit átadja-e a szenátus és a képviselőház cia-tevékenységet vizsgáló bizottságának. /ap, reuter, afp/

.-

kk. 15. casaroli - nyilatkozat

mp/rj sn vatikánváros, 1975. június 16./mti/

agostino casaroli érsek, a vatikáni egyházi közügyek tanácsának titkára /a pápa „külügyminisztere, / vasárnap hazaérkezett a német demokratikus köztársaságban tett látogatásáról. megbeszéléseit, amelyeket az ndk kormányának képviselőivel folytatott /tárgyalt fischer külügyminiszterrel, s fogadta őt sindermann miniszterelnök/ „hasznosnak és gyümölcsözőnek, nevezte.

„ez volt az első hivatalos érintkezés az ndk és a vatikán között. így nyilvánvalóan nem lehetett a látogatás célja megállapodás aláírása. kellően tisztáztuk azonban egymás előtt álláspontunkat alapvető kérdésekben és ennek alapján megállapodtunk abban, hogy a párbeszédet folytatjuk a rendezésre váró kérdések megoldása céljából, - jelenette ki újságíróknak casaroli érsek.

azzokkal a támadásokkal kapcsolatban, amelyek az nszk egyházi és kereszténydemokrata körei részéről érték a vatikánt az ndk-val való kapcsolatbalépés miatt, casaroli megállapította: e támadások egy része abból fakad, hogy az említett körök „nem ismerik kellően a vatikán célkitűzéseit, „e kapcsolatokban a vatikán különben is meglévő, nemzetközi jogi érvényű szerződésekre támaszkodik, amelyek elismerték az ndk-t - fűzte hozzá. /magyar péter/

.-

9.35 rj *al*

- 11 -

kk. 16. portugália

ku/rj leh l i s s z a b o n , 1975. június 16. /mti/
mm

a portugál fegyveres erőknek a forradalmi rend fenntartására hivatott alakulata a copcon hiatalos rádióközleményben számolt be arról, hogy ellenforradalmárok kis csoportja fegyverrel rablás céljából támadást intézett egy laktanya ellen. ezzel kapcsolatban a copcon erői az egész országban akciót kezdtek, azaz ellenőrzéseket tartanak az utakon, átvizsgálják a közlekedési eszközöket és utasaikat. vasárnap rendkívüli biztonsági rendszabályokat léptettek életbe lisszabon, porto és coimbra körzetében. a copcon felhívta a lakosságot, hogy leplezze le az ellenforradalmi elemek gyanús akcióját és azoknak akár jeleit is haladéktalanul jelentse a hatóságoknak. a rádió közlése szerint mind lisszabonban, mind az ország más területein nyugalom van. /taszsz/

egy katonai szóvivő hétfőn hajnalban közölte, hogy négy napja tanácskozik az mfa legfelsőbb forradalmi tanácsa. a napirenden a fegyveres erők mozgálma ellen indított ellenforradalmi kampány kérdései szerepelnek. a szóvivő hangsúlyozta, hogy a forradalmi tanács a következő napokban is folytatja a megbeszéléseket és hivatalos közleményt az ülésről csak a tárgyalások befejezése után adnak ki. /upi/

--

kk. 17. giscard - Lengyelország

már-ju sn v a r s ó , 1975. június 16. /mti/

kedden kezdődik valery giscard d,estaing köztársasági elnök hivatalos varsói látogatása. a francia államfő edward gierek, a lemp kb első titkára és henryk jablonski, az államtanács elnöke meghívására négy napot tölt Lengyelországban. tárgyalásainak központjában a kétoldalu kapcsolatok fejlesztése és főként az európai kérdések állnak.

a varsói televízió vasárnap este sugározta giscard d,estaing nyilatkozatát.

- a lengyel-francia kapcsolatok különlegesek - mondotta a francia elnök - országainknak nincs közös határunk, de hosszú történelmünk során mégis mindig együtt voltunk boldogok és együtt voltunk boldogtalanok.

- a mostani enyhülési politika keretében fontos dolog, hogy a nyugat- és kelet-európai országok - így franciaország és lengyelország - között a teljes bizalom légköre uralkodjék, ami lehetővé teszi, hogy az enyhülési folyamatot emberi és konkrét tartalommal tölthessük meg. államközi kapcsolataink ilyen vonatkozásban példaként szolgálhatnak.

/ folyt. köv./

9.35/ju

- 12 -

10.10

kk 17. / giscard ... 1. folyt./-ju

- franciaország hozzájárulhat műszakilag és gyakorlatilag Lengyelország nagy iparosítási és fejlesztési erőfeszítéseéhez. másrészt lengyelország sok olyan természeti kinccsel rendelkezik, amelyekből nekünk hiányunk van. ezért azt hiszem, hogy gazdasági együttműködésünk most rendkívül széles körben kifejlődhet, - hangoztatta végül giscard d,estaing. /márkus/

--

kk. 18. kissinger-interju

kd/mh-ju leh w a s h i n g t o n , 1975. június 16. /mti/

henry kissinger amerikai külügyminiszter a u.s. news and world report-nak adott interjújában kijelentette, nem ért egyet egyes amerikai személyiségeknek azzal az állításával, hogy a szovjetunió és az egyesült államok kapcsolatainak normalizálódása csak a szovjetunió számára lenne előnyös. a külügyminiszter aláhuzta, hogy az enyhülés a szovjet-amerikai kapcsolatokban sohasem volt egyoldalú. a két ország között létrejött megállapodások kölcsönösségen alapultak, és mindkét fél számára előnyökkel jártak.

az amerikai külügyminiszter utalt arra, hogy a kétoldalu kapcsolatok fejlődését gyengítette az amerikai kereskedelmi törvény elfogadása, mivel az számos megkülönböztető cikkelyt tartalmazott a szovjetunió vonatkozásában, amit a szovjetunió belügyeibe való beavatkozási kísérletként értékel. kissinger ezzel összeüggésben kijelentette: mi mindig úgy véltük, hogy ezen cikkelyektől törvénybe foglalása kárt okoz a szovjetunióval fennálló kapcsolatainknak és gazdasági szempontból az egyesült államoknak. kissinger hangoztatta, hogy a feszültség enyhülésének alapvető célja az általános nukleáris háboru veszélyének csökkentése kell hogy legyen. /taszsz/

--

kk. 19. carcani

ae-ju sn p e k i n g , 1975. június 16. /mti/

adil carcaninak, az albán minisztertanács első elnöke helyettesének vezetésével vasárnap gazdasági kormányküldöttség érkezett tiranából pekingbe. carcanit még ugyanaznap este fogadta egy pekingi kórházban csou en-laj miniszterelnök.

/ folyt. köv./

9.55/ju

- 13 -

kk 19. / carcani ... 1. folyt./-ju

diplomáciai források szerint a Li hszen-nien miniszterelnök-helyettes vezette kínai és a carcani vezette albán küldöttségek tárgyalásainak napirendjén a tiranai kormánynak nyújtandó hitelekéről és a kínai gazdasági segélyprogram kiterjesztéséről lesz szó. /acél endre/

..-

kk. 20. pravda-strauss

ék/ve-ju leh mo s z k v a , 1975. június 16. /mti/

Jevgenyij grigorjev, a pravda kommentátora írja a lap hétfői számában:

„számos nyugateurópai megfigyelő úgy véli, hogy a jelenlegi körülmények között a strauss körül tömörülő jobboldali ellenzéknek és személyesen straussnak, akit a csu vezetősége a bajor pártvezér jeladására kancellárjelöltnek állított, aligha lehetnek esélyei a sikerre. tulságosan friss még az emberekben strauss rendkívül cinikus beszédének hatása, amelyben kifejtette hajlandóságát a közreműködésre, az országot sújtó gazdasági válság és belpolitikai megrázkódtatások elmélyítésében, hogy a csu csu könnyebben visszatérhessen a hatalomra.

mindez kétségtelenül ismert strauss előtt. mégis a nyugatnémet reakció legzabolátlanabb köreinek bálványáé abban reménykedik, hogy biztosíthatja magának e táborban a tényleges vezető szerepét. fő támaszai ebben a katonai-ipari komplexum befolyásos körei, amelyeknek érdekeit és vágyait elsősorban strauss fejezi ki.

de mindez a támogatás - jegyzi meg a kommentátor - ma nyilvánvalóan nem elegendő. a csu elnöke ezért szövetségeseket keres. nem ok nélkül látogat el az év őszén másodszor pekingbe, fejeződik be a pravda kommentárja. /taszsz/

..-

10.15/ju

- 14 -

de

kk. 21. zsvkov romániába utazott

ai/rj sn s z ó f a i a , 1975. június 16./ti/

todor zsvkovnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkárának, az államtanács elnökének vezetésével hétfőn bolgár párt- és kormányküldöttség utazott a román szocialista köztársaságba hivatalos baráti látogatásra.

a delegáció a román kommunista párt központi bizottsága, az államtanács, a román kormány, és személyesen nicolaescu, az rkp főtitkára, a román szocialista köztársaság elnöke meghívásának tesz eleget.

a bolgár küldöttség tagjai: sztanko todorov miniszterelnök, alekszandr lilov, a bkp kb titkára, zsvko zsvkov miniszterelnökhelyettes, a politikai bizottság tagjai, andon trajkov külügyminiszter első helyettese és más magasrangú párt- és állami vezetők.

todor zsvkovot és kíséretének tagjait a szófiai repülőtéren a pb és a kormány több tagja, valamint a szófiai dolgozók százai bucsúztatták. /ambrus/

..-

kk. 22. románia-bulgária - rabotnicseszko delo
/lásd: mai kk 21./

ai-ju sn sz ó f i a , 1975. június 16. /mti/

a todor zsvkov vezette bolgár párt- és kormányküldöttség hétfőn kezdődő romániai látogatása alkalmából a rabotnicseszko delo vezércikke többek között megállapítja:

- bulgária és románia népeinek barátsága, gyümölcsöző együttműködése szüntelenül erősödik, szolgálva a két szomszédos szocialista ország, a szocialista közösség egysége,

balkán békéje és biztonsága ügyét egyaránt.

/ folyt. köv./

10.35/ju *de*

- 15 -

kk 22. / románia-bulgária ... 1. folyt./-ju

- todor zsvkov és nicolae ceausescu eddigi találkozói mindenkor újabb lendületet adtak a bolgár-román kapcsolatok fejlődésének, a két országnak a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűződő kapcsolatai erősödéséhez. ezért a bolgár közvélemény meggyőződése, hogy a mostani tárgyalások is hasznosak lesznek a kétoldalú kapcsolatokon kívül az egész szocialista közösség szempontjából is.

- szoros történelmi kapcsolatok, a két nép közötti kölcsönös rokonszenv minőségileg új szintre emelkedett, amikor mindkét ország a szovjet vörös hadsereg döntő jelentőségű segítségével szétzúzta a fasizmus és kapitalizmus láncait és a szocialista építés útjára lépett. a bolgár-román barátság új tartalmat kapott a varsói szerződés szervezésében és a kgst-ben való kölcsönös részvétellel - írja a vezércikk.

- mindkét ország sokat tesz a balkán térségében a jószomszédi viszony, a kölcsönösen előnyös együttműködés megerősítéséért. mindkét ország békés külpolitikájának hatékonysága, a politika tekintélye elválaszthatatlan a szocialista országok kölcsönösen egyeztetett külpolitikai tevékenységétől, koordinált akcióitól. / ambrus/

-. -

kk.23. miki - pofon

éb-ju sn t o k i ó, 1975. június 16. /mti/

egy jobboldali fiatalember hétfőn látványos tettlegességet követett el miki takeo japán miniszterelnök ellen. a merénylő a miniszterelnök testőreinek szeme láttára arcul ütötte miki takeot a tokiói nippon budokan hall előtt, ahová a kormányfő szato eiszaku volt miniszterelnök gyászszeretására érkezett. a miniszterelnök az arcára mért ütéstől megingott és leejtette szemüvegét.

az inzultus után miki takeo elmondotta gyászbeszédét szato eiszaku hivatalos temetési szertartásán.

a rendőrség azonnal letartóztatta a merénylőt. kiderült, róla, hogy harmincnégy éves és tagja a japán hazafias párt elnevezésű fasiszta jellegű szervezetnek.

tették indítéka egyelőre tisztázatlan. /élias/

-. -

11.30-ju

- 16 -

11.50

kk 24. román-portugál közlemény

ku/mh-ju sn b u k a r e s t , 1975. június 16. /mti/

bukarestben közleményt adtak ki francisco costa gomes tábornok, portugália köztársasági elnöke június 13-15-i hivatalos romániai látogatásáról.

a közös közlemény hangoztatja annak jelentőségét, hogy a látogatás során nicolae ceausescu, a román államtanács elnöke és costa gomes portugál államfő barátsági és együttműködési egyezményt írt alá. a két államfő tárgyalásaik alkalmával elemezte a két ország közötti kapcsolatok jelenlegi állását és fejlesztésének távlatait, valamint véleményt cserélt a közös érdeklődésre számotartó nemzetközi kérdésekről.

a látogatás idején a felek hosszulejáratu kereskedelmi, gazdasági, tudományos-technikai együttműködési egyezményeket is aláírtak. megállapodtak a gazdasági és műszaki kooperáció fejlesztésében és abban, hogy kormánybizottságokat hoznak létre, amelyeknek feladata az ipari-gazdasági együttműködés új formáinak kutatása.

costa gomes államfő tájékoztatta vendéglátóit a portugál kormány jelenlegi politikájáról, többek között a dekolonizáció érdekében kifejtett tevékenységéről. /agerpres/

-. -

kk. 25. közös piac - biztonsági konferencia

ki/rj sn b r ü s s z e l, 1975. június 16./mti/

az irországi dublinban hétfőn egynapos megbeszélésre ült össze az egk tagállamainak ugynevezett politikai bizottsága, a külügyminisztériumok képviselőinek testülete. a politikai tanácskozás napirendjén szerepelt az európai biztonsági konferencia alakulásának áttekintése. az egk tagállamai legutóbb a nato csúcstalálkozót közvetlenül megelőző miniszteri konzultációjukon foglalkoztak ezzel a témával, s akkor nem foglaltak véglegesen állást a genfi második szakasz befejezésének időpontjáról. mivel azóta a genfi tanácskozásokon jelentős előrehaladás történt, a külügyi szakértők újból megvitatták a tárgyalások alakulását. álláspontjukat nem nozzák nyilvánosságra, hanem a miniszterek elé terjesztik. az egk tagállamok külügyminiszterei egy hét múlva találkoznak legközelebb, a közös piac miniszteri tanácsának ülésén.

a politikai megbeszélés napirendjére tüzték továbbá az egk tagállamok és az arab államok konzultációjának előkészítését, amelyről a múlt héten kairóban folyt megbeszélés. bár a közös piac hivatalos képviselői elégedettségüket hangoztatták, kairóban nem sikerült teljesen elosztatni az eljövendő tárgyalások tartalmáról a nézeteltéréseket. /kis csaba/

-. -

11.45 rj

- 17 -

11.00

kk. 26. lengyel hadgyakorlat

már/rj sn v a r s ó, 1975. június 16./mti/

a közelmúlt napokban a varsói katonai körzetben parancsnoki-törzskari hadgyakorlatokat rendeztek, amelyeket eugeniusz molczyk vezérezredes, lengyel nemzetvédelmi miniszter-helyettes vezényelt. a nehéz terepviszonyok között megtartott gyakorlat tökéletesítette a parancsnokságok és törzskarok működését.

a hadgyakorlat egyes részeit megtekintette wojciech jaruzelski hadseregtábornok, lengyel nemzetvédelmi miniszter és afanaszij scseglov hadseregtábornok, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokának a lengyel néphadseregnél lévő képviselője./márkus gyula/

kk. 27. szomáliai miniszter bejelentése

ku/ve/rj pi m o g a d i s h u, 1975. június 16./taszsz/

omar arteh ghalib, szomáliai külügyminiszter vasárnap sajtókonferencián bejelentette: mohammed sziad barre, a legfelsőbb forradalmi tanács elnöke szomáliai látogatásra szóló hivatalos meghívást küldött az amerikai kongresszus tagjainak, hogy azok a helyszínen győződhessenek meg: az ország területén semmiféle külföldi katonai támaszpont nincs. /mti/

-kk. 28. szovjetunió - usa - transzpolaris repülés

br/rj sn m o s z k v a, 1975. június 16.

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

szergej pavlov szovjet polgári légiforgalmi miniszterhelyettes hétfőn nemzetközi sajtóértekezleten jelentette be, hogy a szovjetunió újabb kísérletet tesz az euráziát amerikával összekötő legrövidebb légivonal kidolgozására. egy il-62-es utaszállító gép héttagú legénységgel és három utassal a fedélzetén a moszkvai seremetyevoi repülőtérről indulva a legrövidebb uton - az északi sark felett - repül át az amerikai kontinensre, s az egyesült államok csendes-óceáni partvidékén lévő vancouver városban száll le. /folyt.köv./

12.45 rj. 13.20

- 18 -

kk. 28. / szovjetunió... 1. folyt./rj

a transzpolaris repülést a szovjet kormány kezdeményezte, válaszul a vancouveri hatóságok döntésére, hogy emlékművet állítsanak, parkot létesítsenek és utcát nevezzenek el valerij cskalov emlékére, aki georgij bajdukov és alekszandr beljajev társaságában 1937-ben elsőként tette meg ezt az utat egy an-25-ös motoros repülőgépen.

cskalovék útja, amelyet lényegében azóta sem ismételt meg senki, annak idején 62 óráig tartott, s megérkezésük után a három szovjet pilótát a levegő hőseiként ünnepelte az egyesült államok népe. cskalov, bajdukov és beljajev elsőként kapták meg „a szovjetunió hőse”, kitüntető címet. közülük ketten, valamint a 30-as évek végén légikatasztrófa áldozatává vált cskalov fia most a június 18-án újabb transzpolaris utra induló il-62-es utasai lesznek. az út mindössze 11 óráig tart majd, s mint alekszandr vitkovszkij a gép főpilótája a sajtóértekezleten kijelentette, ezuttal „sétarepülésre”, számíthatnak.

alekszandr beljajev, a cskalov-féle legénység egykori tagja, ma nyugalmazott repülő tábornok, aki ugyancsak jelen volt a sajtóértekezleten, elmondta, hogy míg a 38 évvel ezelőtti repülés alkalmával nagy technikai nehézségekkel kellett megküzdeni, a mostani kísérletnek elsősorban politikai és nem csekélyebb gazdasági jelentősége van.

az il-62 vancouverból san franciscoba, majd onnan az egyesült államok kormányának meghívására washingtonba repül, és ott a szovjet pilóták előreláthatólag találkoznak az amerikai kormány vezetőivel. gazdaságilag ez a bonyodalommentesnek ígérkező repülőút felvillantja a moszkva és a csendes-óceáni amerikai iparvárosok közötti összeköttetés rendszeressé tételének lehetőségét. az aeroflot és a pan american légitársaság járatai most csak moszkva és washington között közlekednek, ez az utvonal majdnem háromezer kilométerrel hosszabb a transzpolaris vonalnál, s beljajev szerint az olajválság idején ez egymagában is igen jelentős érv. az északi légiút megteremtésének feltételei a szovjetunióban is lényegesen kedvezőbbé váltak azzal, hogy az eltelt évtizedekben a szovjet-északon számos ipari központ jött létre.

-.-

12.55 rj. 13.20

- 19 -

kk. 29. zsvkov bukarestben

ék/vb rjpi

b u k a r e s t, 1975. június 16./mti/

todor zsvkov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, az államtanács elnöke vezetésével bolgár párt- és kormányküldöttség érkezett hétfőn hivatalos, baráti látogatásra bukarestbe.

a bolgár párt- és kormányküldöttséget a bukaresti repülőtéren nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, a román szocialista köztársaság elnöke, manea manescu miniszterelnök, valamint más román párt- és állami vezetők üdvözölték. /taszsz/

--

kk. 30. szaljut-4.

ht/nm/rj pi

m o s z k v a, 1975. június 16./mti/

pjotr klimuk, a szaljut-4 parancsnoka, és vitalij szevasztyjanov, a szovjet orbitális állomás fedélzeti mérnöke vasárnap és hétfőn a megadott program szerint műszaki kísérleteket végzett.

a két űrhajós kipróbálta a többi között azokat az új berendezéseket és műszereket, amelyek az állomásnak a különböző csillagokhoz való tájolására szolgálnak. a kísérletek lényege az volt, hogy kitapasztalják a szóbanforgó berendezések és műszerek pontosságát és érzékenységét, begyakorolják a velük végzendő munkát és tanulmányozzák, hogyan lehet azokat majd alkalmazni a jövőbeni konkrét feladatok megoldásánál.

újabb autonóm hajózási műszerek kidolgozásához szükséges adatok megszerzése céljából az űrhajósok navigációs méréseket végeztek és fényképfelvételeket készítettek a csillagos égről, valamint a föld felületéről.

a szaljut-4 személyzetének jelentése és a telemetrikus távközlési adatok szerint az orbitális állomás műszerei és berendezései normálisan működnek. klimuk és szevasztyjanov közérzete jó. a szaljut-4 folytatja repülését.

n e w y o r k

a cape canaveral-i j. kennedy kozmikus központban /florida/ hétfőn megkezdték a szovjet-amerikai közös kísérletben résztvevő apollo űrhajó hordozórakétája második lépcsőjének, valamint az űrhajó üzemanyagtartályainak üzemanyaggal való feltöltését.

az üzemanyagfeltöltés egy hetet vesz igénybe.

az apollo személyzete a texas állambeli houstonban az utolsó edzéseket végzi. /taszsz/

--

-20-

kk. 31. hieu - l, humanité

ds/rj sn

p á r i z s, 1975. június 16./mti/

nguyen van hieu, a difk államminisztere nyilatkozatot adott a l, humanité saigoni különtudósítójának.

az államminiszter hangsúlyozta, hogy a legfontosabb feladat most dél-vietnam gazdaságának újjáépítése. ezen a téren sok nehéz problémát kell megoldani, hiszen a thieu-klíkk rendkívül súlyos gazdasági örökséget hagyott hátra, így a városok hét millió lakója közül mintegy két millió a munkanélküli.

az államminiszter részletesen nyilatkozott arról, hogyan hajtja végre a difk a gyakorlatban a nemzeti egyetértés politikáját, bevonják az újjáépítő munkába a nemzeti burzsoáziát, a thieu hadsereg volt katonáit és a régi rendszer funkcionáriusai számára is igyekeznek megfelelő munkát biztosítani az igazgatásban vagy a termelésben, természetesen vannak azonban olyan szélsőséges reakciók is akik még fegyvereket rejtegetnek, és még rejtőzködnek dél-vietnamban cia-ügynökök és más titkos ügynökök is, ezek ellen természetesen fel kell lépni.

az újraegyesítés kérdésével kapcsolatban nguyen van hieu hangsúlyozta: a vietnami nép régi hő vágya az ország újraegyesítése, s ez már 1956-ban megtörtént volna, ha az egyesült államok nem avatkozott volna be dél-vietnamban. észak- és dél-vietnam gazdasága egymást kiegészítő jellegű és ha politikai téren még nincs is formális újraegyesítés, más területeken már megindult a teljesen normális és logikus újraegyesítési folyamat.

„mi azt óhajtjuk, hogy az újraegyesítés a lehető leggyorsabban megtörténhessen - mondotta az államminiszter -. természetesen számot kell vetni a különböző övezetek bizonyos sajátos realitásaival, de arra törekszünk, hogy gyorsan megvalósuljanak az ország újraegyesítésének feltételei,„ /dobsa/

--

13.35 rj

- 21 -

kk. 32. rövid hírek

ku/ve/rj pi

1975. június 16./mti/

v a r s ó: vendéjátékok

a lengyel fővárosban folytatódnak a nemzetek színháza idei évadjának június 8-án kezdődött rendezvényei. nagy sikerrel mutatkozott be a stockholmi nemzeti színház társulata. megtartotta előadását a berlini volksbühne és a madridi nemzeti színház társulata. szerdán kerül sor a glasgowi citizens, theatre, majd csütörtökön a kaposvári csiky gergely színház fellépésére. /mti/

b r ü s s z e l : sztrájk

25 ezer textilipari munkás lépett sztrájkba hétfőn belgiumban, a szakszervezeti egységfront felhívására. a munkások új kollektív szerződést követelnek. az eddigi szerződés érvénye már április végén lejárt, a munkáltatók azonban eddig nem voltak hajlandók az új megállapodás aláírására. a sztrájk egyelőre csak a textilipar egy részére terjed ki, de folyamatosan csatlakoznak ahhoz az iparág más üzemeinek dolgozói is. /mti/

d a k a r : senhor

leopold sedar senhor, szenegáli elnök hivatalos látogatást tett bissau guineában. a két egymással szomszédos nyugat-afrikai ország vezetői megállapodtak a gazdasági és politikai együttműködés további erősítésében. /tanjug/

i s l a m a b a d : hullámsír

a pakisztáni rendőrség hétfői közlése szerint a fővárostól 160 kilométerre északnyugatra a khialej folyón az erős hullámvíz felborított egy hajót, amelyen lakodalmas ünneplők tartózkodtak. 11 asszony és három gyerek a hullámokban lelte halálát. /ap/

c h i c a g o : kábítószert

a chicagói rendőrség vasárnap éjszaka egy házkutatás során hozzávetőleg 10 millió dollár értékű kábítószert talált. /upi/

--

13.45 rj *14.15*

- 22 -

kk. 33. képviselői pótválasztás franciaországban

ds-ju sn

p á r i z s , 1975. június 16. /mti/

le havre választókerületében új nemzetgyűlési képviselőt választottak, mivel az előző kormánypárti képviselő lemondott mandátumáról. a pótválasztás vasárnap tartott második fordulójában az egész kormánykoalíció által támogatott udr-jelölt győzött az fkp jelöltjével szemben, aki a baloldal közös jelöltjeként lépett fel a második fordulóban. / az első fordulóban a baloldali pártok még külön jelöltek állítottak/. a szavazatok megoszlása azonban azt mutatta, hogy a kormánypárti jelölt közel három százalékkal kevesebb szavazatot kapott, mint a legutolsó parlamenti választáson s a kommunista jelölt a második fordulóban 2500-zal több szavazatot kapott, mint az első fordulóban az összes baloldali jelölt együttvéve.

a l, humanité hangsúlyozza, hogy ez az eredmény ismét megmutatta: a baloldal megnöveli szavazói számát, ha egységes, és ha jelöltje határozottan és megalkuvás nélkül sikraszáll a baloldali pártok közös programja mellett. /dobsa/

--

kk. 34. két hír a közel-keletről

or-ju pi

1975. június 16. /mti/

b e i r u t , t e l a v i v

hétfőn délelőtt négy órás tüzpárbajt vívott az izraeli és a libanoni tüzérség a két ország határán. mint egy beiruti katonai szóvivő bejelentette, a támadást izraeli egységek kezdték és nabatieh határfalu öt lakóját megsebesítették, több épületet a lövedékek leromboltak.

egy tel avivi katonai szóvivő azzal indokolta a tüzérségi akciót, hogy a határ libanoni oldalán palesztin csapatokat vontak össze. /dpa/

/ folyt. köv. /

14.00/ju *14.15*

- 23 -

kk 34. / két hír a ... 1. folyt./-ju

k a i r ó

vasárnap este hatnapos angliai és spanyolországi látogatásáról visszaérkezett kairóba iszmail fahmi egyiptomi külügyminiszter. /men/

--

kk.35. hírek latin-amerikából

sz/mh-ju pi

1975. június 16. /mti/

l i m a : orvosok

a perui kormány rendeletileg kiterjesztette az orvosi ellátást az ország legtávolabbi körzeteire is. fernando miro quesada bahamonde, peru egészségügyi minisztere újságíróknak elmondotta, hogy szeptemberben a távoli hegyvidékek és őserdők lakosságának orvosi ellátására fiatal orvosok nagy csoportja - mintegy nyolcszáz fő - kel utra. /taszsz/

b u e n o s a i r e s : terrorcselekmények

argentinában január elseje óta 251 politikai gyilkosság történt. a fővárosban és jose carlos paz városkában elkövetett vasárnapi gyilkosságokat - amelyek hét ember életét követelték - az argentin rendőrség feltételezése szerint egy szélsőjobboldali terrorszervezet követte el, amely tagja az argentin antikommunista szövetségnek. /upi-reuter/

s t o c k h o l m : chilei szolidaritás

luis corvalán, a chilei kp főtitkára és valamennyi jogtalanul fogvatartott politikai fogoly azonnali szabadonbocsátását követelték vasárnap a chilei fasiszta rendszer bojkottját szorgalmazó stockholmi nemzetközi konferencia résztvevői. a konferencia felszólítja európa politikai pártjait, szakszervezeteit és valamennyi haladó szervezetét, nyilvánítsák a szeptember hónapot a chilei katonai rezsim elleni kampány, a teljes diplomáciai, gazdasági, politikai és kulturális bojkott hónapjává. több nyugat-európai ország szervezetei és pártjai máris egyeztetik ezirányú akcióikat. /adn/

/ folyt. köv./

14.10/ju

- 24 -

kk.35. / hírek ... 1. folyt./-ju

m e x i k ó v á r o s : diákzavargás

két diák életét veszítette és négyen megsebesültek a mexikóváros egyetemi központjában vasárnap támadt lövöldözés során, amelyet feltehetően két rivalizáló diákcsoport kezdeményezett. közben a tanári kar béremelési sztrájkba lépett. /reuter/

--

kk.36. indokina

kd/so-ju pi

1975. június 16. /mti/

v i e n t i a n e

vientianeban hétfőn felesküdt a múlt hét végén a laoszi koalíciós kormányba kinevezett négy új miniszter és két miniszterhelyettes. savang vatthana király pénteken nevezte ki pheng phongsavan eddigi belügyminisztert a hadügyi tárca élére, az új belügyminiszter khoum one voravong, a pénzügyminisztérium vezetője leuam rajasombath, a közegészségügyi minisztériumé pedig jaisvads visouthiphong lett. /reuter/

p e k i n g

teng hsziao-ping kínai miniszterelnökhelyettes hétfőn pekingben fogadta a thaiföldi nemzetgyűlés küldöttségét, amely praszit kancsanavat parlamenti elnök vezetésével tartózkodik kínában. /uj kina/

b a n g k o k

thaiföld hétfőn pekingbe küldte washingtoni nagykövetét, hogy előkészítse a két ország diplomáciai kapcsolatainak felvételét. a washingtonból a múlt hónapban hazahívott nagykövet elutazása előtt elmondotta, hogy magával viszi a thaiföldi kormány közleménytervezetét a diplomáciai kapcsolatok felvételéről. amennyiben a kérdésben megállapodás születik, thaiföld és kína akár a hónap végén diplomáciai kapcsolatra léphet egymással. /upi/

/ folyt. köv./

14.30/ju

- 25 -

kk. 36. / indokina ... 1. folyt./-ju

s a i g o n

a dél-vietnami forradalmi hatóságok minden támogatást megadnak a parasztságnak a mezőgazdasági termelés helyreállításához. nagy-saigon körzetében a falusi közösségek bizottságai visszadják a parasztnak, azokat a földeket, amelyeket a thieu-rezsím ugynevezett „ agrárreformja, keretében a népellenes rendszer magasrangú tisztviselői kezére játszották át.

saigon környékén parasztnak ezrei dolgoznak az öntözési rendszerek helyreállításán, megtisztítják a csatornákat, hogy már az év őszén gazdag termést takaríthassanak be. xuan loc környékén, ahol alig két hónapja még elkeseredett hardok dúltak, serény munka folyik a kaucsukültetvényeken.

az elmúlt másfél hónapban csupán saigonból több mint 30 ezren tértek vissza az ország központi részének falvaiba. dél-vietnam legészakibb tartományában, quang tri-ben, a néphadsereg tüzérségei tisztítják meg a mezőket az aknáktól és az elhagyott lövedékektől. csupán három nap alatt több mint 800 aknát hatástalanítottak. /taszsz/

--

kk.38. kiegészítés a kk 24-es hírünkhöz

/román-portugál/

ku/ve-ju pi

1975. június 16.

costa gomes portugál államfő hétfőn befejezte látogatását romániában és elutazott bukarestből. /agerpres/

--

(14.35/ju

15.05

- 26 -

kk. 37. angola - 2

nm/rjpi

n a k u r u , 1975. június 16./mti/

jomo kenyatta kenyai elnök hétfőn nakuruban megnyitotta a három angolai felszabadítási szervezet vezetőinek tanácskozását. a kenyai államfő felszólította az mpla, az fnla és az unita vezetőit, hogy haladéktalanul kösszenek tüszünetet és nézeteltéréseiket félretéve a januárban lezajlott mombasai találkozó szellemében fogjanak ismét össze.

kenyatta hangsúlyozta, hogy afrika ellenségeinek nem volt inyére a felszabadítási szervezetek mombasában létrejött egysége s most saját önző céljaikra használják ki az angolában kialakult súlyos helyzetet.

a kenyai elnök javasolta, hogy a felszabadító mozgalmak a fegyelem megerősítése céljából a lehető legrövidebb időn belül olvassák teljesen össze hadseregeiket és szüntessék be a további toborzásokat. kenyatta indítványozta azt is, hogy az angolai kormányzat hatékonyabb működésének biztosítására vizsgálják meg az elnöki tanács jogkörének és módszereinek problémáját. az államfő végül felhívta az angolai szervezetek vezetőit, hogy az ideológiai nézetkülönbségeken felülemelkedve folytassanak pozitív el nem kötelezett politikát.

a kenyai elnök megnyitó beszéde után zárt ajtók mögött megkezdődtek a tárgyalások. kenyatta elnök egyébként a csúcstalálkozó hivatalos megnyitása előtt egy órát tanácskozott külön-külön agostinho netoval, az mpla, holden robertoval, az fnla, illetve jonas savimbival, az unita elnökével. /ap,upi, reuter/

--

kk. 39. magyarország ma - kiállítás belgrádban

nt/rj pi

b e l g r á d , 1975. június 16./mti/

hétfőn belgrádban demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke és dr. csedomir skribics, a szerb tájékoztatói titkár első helyettese ünnepélyes külsőségek között nyitotta meg a „magyarország ma, elnevezésű kiállítást.

a belgrád központjában június 29-ig megtekinthető kiállítást a jugoszláv szövetségi titkárság és a belgrádi kulturális központ közösen rendezte. a bemutatott 50 tablón mintegy 200 foto ad képet a felszabadulás utáni fejlődésről és a mai magyarországról.

--

14.45 rj 15.05

- 27 -

kk.40. finn liberális néppárt - rendkívüli kongresszus

ék/ve-ju pi h e l s i n k i , 1975. június 16. /mti/

a dél-kelet finnországi lappeenranta városban összeült a finn liberális néppárt rendkívüli kongresszusa. a liberális néppárt résztvett kalevi sorsa koalíciós kormányában és egyhangulag támogatja urho kekkonen elnök jelölését az 1978-évi elnökválasztásra.

hasonló határozatot hozott a finn kommunista párt, a finn szociáldemokrata párt és a nemzeti koalíció pártja a május-júniusban tartott kongresszusokon. /taszz/

-. -

kk.41. spanyolország

mm/ny pi m a d r i d , 1975 június 16 /mti/

a spanyol rendőrök vasárnap agyonlőttek egy fiatalembert bilbao egyik bisztrójában, ahol a fiatalok állítólag ,, rendezásra,, készültek. a spanyolországi rendőrterror az elmúlt tíz napban baszkföldön három halálos áldozatot követelt.

hirügynökségi jelentések szerint a rendőrség vasárnap leon városában szétesztette a franco-rezim ellenfeleinek tüntetését a megmozdulás résztvevői - köztük 30 környékbeli kisváros polgármestere, amint tiltakoztak, hogy szombaton letartóztatták carlos carrasco-t, a spanyol környezetvédelmi társaság titkárát. a rendőrök a tüntetés számos résztvevőjét letartóztatták. sokan megsebesültek, köztük az egyik közeli városka polgármestere. /upi, adn/

-. -

15.05/ny *de*

-28-

kk.42. rövid hírek

ék/ve/a/pi

1975. június 16. /mti/

b é c s : villachi autóbusz katasztrófa

mint már jelentettük, szerencsétlenség történt vasárnap délután az ausztriai villach környékén: a dobratsch hegyről lejövet egy kiránduló nyugdíjasokkal teli autóbusz a 40 méteres völgybe zuhant. hétfő déli közlés szerint fékhiba okozta a szerencsétlenséget, amely 21 halálos áldozatot követelt. köztük van az autóbusz vezetője is. 16 személy súlyos sérülésekkel kórházba került. a vizsgálat, a baleset körülményeinek teljes tisztázása még tart. /mti/

d u m f r i e s : autóbusz szerencsétlenség

nyolc személy életét veszítette és további 21 személy megsérült hétfőn egy idősebbeket szállító kiránduló autóbusz utasai közül, amikor az autóbusz a skóciai dumfries közlemben egy pótkocsis teherautóval összeütközött. /reuter/

k o p p e n h á g a : brit vadászrepülőgép

a dániai nyminde-gab helyiségtől nyugatra hétfőn az északi-tengerbe zuhant egy brit sugárhajtású vadászrepülőgép, amely összeütközött egy másik vadászrepülőgéppel. a gép két pilótáját szerencsés katapultálás után a tengerből kimentették. a vadászrepülőgépek gyakorlórepülést hajtottak végre, ennek során történt a baleset. a másik gép csak könnyebben sérült meg és le tudott szállni egy közeli repülőtéren. /dpa

b r u g g e : kiállítás

a belgiumi bruggeben,, az európai építészeti örökség éve,, alkalmából 180 európai város részvételével,, műemlékeink ma,, címmel kiállítást rendeztek. a vasárnap véget ért kiállításon budapestet a fővárosi műemléki felügyelőség által készített anyag képviselte, amely bemutatta a város sajátosságait, a budapesti műemlékvédelem több törekvésait és eredményeit. a budapesti kiállítási anyag, ezen keresztül a fővárosunkban folyó műemlékvédelmi tevékenység komoly elismerést kapott a szakemberek és a nagyközönség részéről. /mti/

15.20/a

-. -
- 29 -

In 16³⁰

kk.43. angol belpolitika

pk/a/sn

London, 1975. június 16./mti/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

angliában kevesen számítottak arra, hogy a közös piaci tagságról megejtett népszavazás után, amely a baloldalhoz tartozó, tagadók, vereségét hozta, a jobboldal olyan menetrendszerű pontossággal támadjon, amint az most történt. miután wilson miniszterelnök háttérbe szorította balszárnyát a kormány átcsoportosításának segítségével, hétfőn az is kiderült, hogy szervezkedés folyik a labour-jobbszárnyon egy új politikai szervezet - párton belüli, párt, - megalkotására.

a munkáspárt jobboldalát tömörítő szervezet már készen is áll, s néhány napon belül hivatalosan bejelentik létrejöttét, szociáldemokrata szövetség, néven. a szervezet deklarált célja az, hogy felvegye a harcot a párt pozitív programja mellett kiálló baloldal, az ugynevezett tribune-csoport ellen.

a csoport a parlamenten kívül alakult meg, és kiegészíti a jobbszárny parlamenten belüli csoportját. ezt - bár semmi köze a munkáspárt haladó vonásokkal rendelkező választási kiáltványához - manifesztum-pártnak nevezik, s olyan személyiségek fémjelzik, mint roy jenkins belügyminiszter, reginald prentice, a tengerentúli fejlesztési ügyek minisztere, akik egyébként most nyilatkozatban üdvözölték a, szociáldemokrata szövetség, megalakítását. ezek az erők álltak a közöspiaci népszavazást megelőző belpolitikai hadjáratban az egk-ban való benmaradás oldalán.

az új szervezet, kiáltványa, olyan gondolatokat tartalmaz, amelyek közel állnak a polgári ellenzéknek a gazdasági válság megoldására hirdetett módszereihez. mindez akkor történt, amikor a burzsoá sajtóban egyre inkább előretört a, mérsékeltek, ha a munkáspártra alkalmazzák, ez a terminológia a labour-jobbszárnyat jelenti/ koalíciójának gondolata.

/folyt.ky./

15.30/a

En 16³⁵

- 30 -

kk.43./ angol.....folyt./-a

a baloldal súlyos árulástól tart. ezeket a félelmeket tükrözte a morning starnak, a brit kommunisták lapjának hétfőn megjelent, első oldalas tudósítása, amely szerint a jobboldali munkáspárti képviselők nemcsak egymásközt paktálnak, hanem titkos alkudozást folytatnak a konzervatív és a liberális ellenzékkel is egy új, centrista, blokk létrehozásáról. a lap úgy tudja, hogy a konzervatívok elfogadták a kis liberális párt választási reformra, a középerőknek, kedvező változtatásra vonatkozó, régi követelését.

john gollan, nagy-britannia kommunista pártjának volt főtitkára egy manchesteri gyűlésen azonban azt emelte ki, hogy, de facto, koalíciós politika már régen érvényesül britanniában, olyan törvényjavaslatokban öltve testet, amelyek a munkásság érdekeivel ellentétesen, a konzervatív szavazatok segítségével hozat meg wilson kabinetje. wilson - jelentette ki gollan - úgy érzi, hogy a referendum felhatalmazta kormányának jobbratolására. anglia belpolitikai légkört a szakszervezet-ellenes hisztéria jellemzi, és lefektették az alapokat a munkásság ellen intézendő, újabb támadásokra - hangoztatta.

--

kk.44. közel-kelet : vegyes

pn/a/pi

kairó, 1975. június 16./mti/

makariosz ciprusi elnök hétfőn négy közel-keleti országba elvezető körútjának első állomására, kairóba érkezett. makariosz négy napot tölt egyiptomban. anvar szadat elnökkel tárgyal a közel-keleti és a ciprusi helyzettel összefüggő kérdésekről. a hivatalos ciprusi-egyiptomi tárgyalások kedden kezdődnek meg alexandriában.

egyiptomot követően makariosz szíriába, irakba és libiába látogat el./reuter,ap/

/folyt.köv./

15.45/a

En 16⁴⁰

- 31 -

kk.44./ közel-kelet.....folyt.;-/a

L o n d o n

jichak rabin izraeli kormányfő hétfőn rövid időre Londonban megszakította washingtonból hazafelé vezető útját és találkozott james callaghan angol külügyminiszterrel. megbeszélésükön a közel-keleti helyzetről volt szó. ismeretes, hogy utban washington felé rabin ugyancsak rövid tanácskozást folytatott londonban wilson miniszterelnökkel és callaghan-nal./reuter/

---
a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.45. genf - ebk

sz/nm/a/pi g e n f , 1975. június 16./reuter/

a biztonsági értekezlet köreiből származó értesülés szerint a finn kormány javasolta, hogy július 28-án nyissák meg az ebk harmadik, legmagasabb szintű szakaszát helsinki-ben. amennyiben a fenti dátum nem felel meg, az értekezletet októberre kell halasztani, mivel számos ország a szabadságolások miatt nem tartja alkalmasnak az augusztus hónapot, szeptemberben pedig az ENSZ közgyűlésének ülészaka kezdődik.

a genfi második szakasz tanácskozásain résztvevő delegátusok - noha jeleztek még nem tisztázott kérdéseket - az utóbbi időben a kulcskérdésekben elért előrehaladás alapján lehetségesnek ítélik meg a július 28-i időpontot./mti/

---

kk.46. indira gandhi

sz/nm/a/pi u j d e l h i , 1975. június 16./mti/

indira gandhi miniszterelnök határozottan visszautasítja az indiai jobboldal támadásait, amelyekkel megkísérlet zűrzavart kelteni az országban. vasárnapi nyilatkozatában kijelentette: „a reakció a demokrácia elleni merényletre készül, hazugságokat és híreszteléseket terjeszt a kongresszus pártról és rólam /folyt.köv./

En 16⁴⁵

-32-

kk 46. /indira gandhi... 1. folyt./-szb

baruah, az indiai kongresszus párt elnöke jogilag, politikailag és erkölcsileg egyaránt alaptalannak minősítette az Allahabadi bíróság ítéletét, amely a legfelsőbb bírósági fellebbezési eljárás időtartamára felfüggeszti indira gandhi miniszterelnöki tevékenységét.

időközben india valamennyi államában a társadalmi és politikai tömegszervezetek indira gandhit támogató tömeggyűléseket tartanak és felszólítják őt kormányfői tevékenysége folytatására. /adn/

---

kk 48. mudzsibur rahman

kd/so szb pi d a c c a , 1975. június 16. /mti/

mudzsibur rahman, banglades elnöke és a kormányzó munkás-paraszt népi szövetség elnöke az országos diákszövetség vezetésével létrejött találkozón kijelentette: a kizsákmányolástól mentes társadalom felépítése kitartó erőfeszítéseket, fegyelmet és egységet követel a néptől. a szocialista társadalmat bangladesben az ország történelmi feltételeinek és hagyományainak szem előtt tartásával kell felépíteni. mudzsibur rahman a diákságot és a fiatalságot felszólította, hogy szilárdan tartsa magát a szocializmus és a demokrácia elveihez, folytasson határozott harcot a vallási kommunalizmus ellen.

a találkozón beszédet mondott manszur ali, a munkás-paraszt népi szövetség főtitkára is, aki hangsúlyozta, hogy a párt közel-múltban elfogadott alapszabályzata megnyitja az utat a kizsákmányolástól mentes társadalom felépítéséhez, a tömegek gazdasági felszabadításához.

a diákszövetség mellett bangladesben még további három tömegszervezetet hoztak létre, a parasztokét, a nőkéit és a fiatalokét. a párt alapszabályzata hangsúlyozza, hogy ezeknek a szervezeteknek a munkás-paraszt népi szövetség végrehajtó bizottságának közvetlen ellenőrzése alatt kell tevékenykedniük. /taszsz/

16.13/szb

-33-

En 16⁵⁰

kk 47. robbanás new yorkban

kd/so szb pi new york, 1975. június 16. /mti/

hétfőn hajnalban manhattan szívében, a rockefeller center területén pokolgép robbant egy puerto rico-i bank fióküzletében. mivel a helyiségben még nem kezdődött meg a munka, a robbanás csak egy, az épület előtt elhaladó teherautó vezetőjét sebesítette meg.

nem sokkal a robbanás után az ap amerikai hírügynökséget felhívta egy ismeretlen telefonáló és közölte, hogy a merényletet a weather underground elnevezésű szervezet hajtotta végre. az 1960-as évek diákmegmozdulásai során létrejött szervezet öt éven belül most hetedszer vállalt felelősséget bombamerényletért. más feltevések szerint a hétfői merénylet mögött egy puerto-rico-i nacionalista szervezet áll. /ap, afp, reuter/

-. -

kk 49. indira gandhi - gyűlés - taszsz

kd/so szb pi új delhi, 1975. június 16. /mti/

új-delhiben a miniszterelnöki hivatal épülete előtt az indiai főváros lakosságának képviselői nagygyűlésen biztosították támogatásukról a reakció által támadott indira gandhi miniszterelnök-asszonyt és kormányát. indira gandhi a nagygyűlésen elhangzott beszédében méltatta az utóbbi tíz évben a legkülönbözőbb területeken - a tudományban, a kultúrában, az iparban és a mezőgazdaságban - elért eredményeket. ugyanakkor rámutatott, hogy nehézségekkel is szembe kellett nézni: emelkedtek az árak, fokozódott a munkanélküliség. ezeket a nehézségeket azonban legyőzzük, és az ország tovább halad azon az úton, amely elvezet a gazdasági egyenlőtlenség és a szociális igazságtalanság felszámolásához - hangoztatta indira gandhi.

a nagygyűlésről beszámolva a szovjet hírügynökség emlékeztet arra, hogy az indiai jobboldali erők a gandhi-kormány elleni mesterkedések során most arra a bírósági döntésre hivatkoznak, amely kétségbe vonta indira gandhi 1971-es megválasztásának törvényességét. céljuk az, hogy megpróbálják letéríteni az országot a haladó társadalmi-gazdasági átalakítások útjáról. /taszsz/

-. -

16.23/szb

Jun 16⁵⁵

-34-

kk 50. észak-írország

pk szb ng london, 1975. június 16.

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

észak-írország Londonderry járásában egy ismeretlen különítmény megtámadta és kifosztotta a milícia fegyverraktárát. arra gyanakszanak, hogy a támadók az ira ideiglenes szárnyának tagjai közül kerültek ki. a hatóságok szóvivőjének nyilatkozatai azt sugallmazzák, hogy a fél éve tüszünetet tartó szélsőséges republikánusok a nyugalmi állapotot fegyverállományuk feltöltésére használják fel.

minthogy azonban észak-írországban az utóbbi időkben főként a szélsőséges protestáns szervezetek voltak különösen aktívak, még korai lenne határozott véleményt mondani arról, hogy kik szervezték a támadást, amelynek során - hétfő déli bejelentés szerint - egyebek között 148 karabélyt, 35 géppisztolyt, egy gépfegyvert és hatalmas mennyiségű lőszert raboltak el.

a milícia - az ulsteri védelmi ezred - laktanyáját hétfőn hajnalban rohanták le. leütöttek egy őrt, egyikük betűről kinyitotta a főkaput, és ezen hatoltak be két - lopott - katonai terepjárón az egyenruhába öltözött támadók a kaszárnyába, ott az egész éjszakai őrseget lefegyverezték, majd megrakták fegyverrel és lőszernel az autókat és elhajtották. a kocsikat később az országuton hagyták, de előbb felgyújtották.

az esemény betetőzte észak-írországnak a tüszünet óta legvéresebb hétvégét. szombaton és vasárnap összesen harminchat fegyveres incidensről futott be jelentés. a bombarobbanásoktól és a puskagolyóktól ketten haltak meg, többtucat ember megsebesült, és tizenhat gyanúsítottat vettek őrizetbe.

-. -

kk 51. külpolitikai hireink jegyzéke 1975. június 16-án 16 óráig

zsu szb pi

1975. június 16.

1. várható
2. chile - letartóztatások
3. olasz választások
4. scheel az egyesült államokban

/folyt.köv./

Jun 16⁵⁵

-35-

kk 51. /külpolitikai... 1. folyt./-szb

5. rövid hírek:
    - szófia: zsvkov
    - kuvait: reichelt
    - varsó: giscard d,estaing
    - belgrád: ortoli
    - villach: autóbusz
    - toronto: világ körüli ut
  6. szato temetése
  7. tüntetések japánban
  8. rabin - hazautazás
  9. izrael - palesztinok
  10. hírek a közel-keletről
  11. pravda - választások
  12. angola
  13. bhutto - indira gandhi
  14. casaroli - nyilatkozat
  16. portugália
  17. giscard - lengyelország
  18. kissinger-interju
  19. carcani
  20. pravda - strauss
  21. zsvkov romániába utazott
  22. románia-bulgária - rabotniceszko delo
  23. miki - pofon
  24. román-portugál közlemény
  25. közös piac - biztonsági konferencia
  26. lengyel hadgyakorlat
  27. szomáliai miniszter bejelentése
  28. szovjetunió - usa - transzpolaris repülés
  29. zsvkov bukarestben
  30. szaljut-4
  31. hieu - l, humanité
  32. rövid hírek:
    - varsó: vendéggjátékok
    - brüsszel sztrájk
    - dakar: senhor
    - islamabad: hullámsír
    - chicago: kábitószér
  33. képviselői pótválasztás franciaországban
  34. két hír a közel-keletről
  35. hírek latin-amerikából
  - 36.: indokina
  37. angola-2
  38. kieg. a kk 24-es hírhez
  39. magyarország ma - kiállítás belgrádban
  40. finn liberális párt - rendkívüli kongresszus
- /folyt.köv./

-36-

Zsv 16⁵⁵

kk 51. /külpolitikai... 2. folyt./-szb

41. spanyolország
42. rövid hírek
43. angol belpolitika
44. közel-kelet - vegyes
45. genf - ebk /szerk.táj./
46. indira gandhi
47. robbanás new yorkban
48. mudzsibur rahman
49. indira gandhi - gyűlés - taszsz
50. észak-írország
51. hírjegyzék

--

kk 52. balkáni együttműködési bizottság

ai szb ng s z ó f i a , 1975. június 16. /mti/

parlamentari képviselők, jogászok, politikusok, közéleti személyiségek kezdeményezésére balkáni együttműködési bizottság alakult a görög fővárosban. a bizottság hétfőn nyilvánosságra hozott alapító nyilatkozata leszögezi: a balkán-félsziget sokat szenvedett népei független nemzeti fejlődéséhez egyetlen út, a kölcsönös megértés és együttműködés útja vezet. a nyilatkozatot az athéni parlament 24 képviselője és a kulturális, művészeti és tudományos élet számos nemzetközileg is ismert alakja írta alá, közöttük melina merkuri, mikisz theodorakis, jannisz ritszosz. /ambrus/

--

kk 54. autóbuszkatasztrófa skóciában

pk szb ng l o n d o n , 1975. június 16. /mti/

hétfőn dél-skóciában szinte megismétlődött a május 21-i yorkban lezajlott autóbuszkatasztrófa. ezuttal is társasutazáson levő nyugdíjasok jártak szerencsétlenül: moffat község közelében a zsufolt autópályán az autóbuszsal összeütközött egy másik járművel. kilenc ember életét veszítette és harminchárom megsebesült. /patak/

-37-

Zsv 17⁰⁰

kk 53. indokina - 2.

kd/so gi pi

1975. június 16. /mti/

s a i g o n

a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány rendelkezésére az országban egy órával visszaállították az órákat. az intézkedés célja, hogy megkönnyítse az összeköttetést a vietnami demokratikus köztársasággal. most ily módon észak- és dél-vietnamban, Laoszban, kambodzsában, thaiföldön és indonéziában egységes az időszámítás.

ismét a megszokott munka folyik a dél-vietnami főváros tan son mhu polgári repülőtérén. a saigoni rádió közölte, hogy a repülőtérén teljes mértékben helyreállították a kifutópályákat, a földi navigációs berendezéseket és működőképessé tettek sok repülőgépet. /taszz/

b a n g k o k

gyors ütemben halad a felszabadított kambodzsai gazdaságának helyreállítása. a 24 órás adásidőben dolgozó phnom penh-i rádió hétfőn közölte, hogy a fővárosi dolgozói rendkívül rövid idő alatt működésbe helyezték a villamos erőműveket és a vízellátó rendszert. a kambodzsai fővárostól északra teljesen megtisztították az aknáktól és ily módon ismét hajózhatóvá tették a sap-folyót.

phnom penh körzetében a parasztok több mint 60 gát építésével megteremtették a feltételeket a rizsföldek vízzel való elárasztásához. ezekben a munkálatokban a polgári lakosságnak nagy segítséget nyújtanak a kambodzsai felszabadító erők fegyveres alakulatai. /taszz/

kk 55. portugália - helyzetkép

mm gi pi

l i s s z a b o n, 1975. június 16. /mti/

harckocsikat és katonaságot vezényeltek a központi rádió- és televízió-állomások védelmére lisszabonban. az intézkedésre azt követően került sor, hogy hétfőn hajnalban egy gépkocsi megpróbálta elzárni a tévéállomáshoz vezető utat. a kormány szóvivője szerint tüzharc bontakozott ki a támadók és a tévéállomás őrei között, majd a kocsis utasai elmenekültek.

mint közöltük, a copcon éppen hétfőn reggel jelentette be, hogy az ország északi részén levő santa margaridában ellenforradalmárok kis csoportja fegyvereket rabolt egy laktanyából. a copcon haladéktalanul ellenőrzéseket kezdett az egész országban.

/folyt. köv./
17,00/gi

Zu 17⁵⁰

- 38 -

kk 55. /portugália - ... 1. folyt./gi

folytatja ülését az mfa legfelsőbb forradalmi tanácsa. katonai szóvivők nem voltak hajlandók megmondani, hogy ki van jelen a tanácskozáson és milyen konkrét kérdéseket vitatnak meg, csupán annyit közöltek, hogy a megbeszélések döntő fontosságúak az ország politikai jövője szempontjából. nyugati jelentések szerint lisszabonban olyan hírek terjedtek el, hogy a forradalmi tanács a copcon parancsnokának „ultimátumára”, adandó válaszról tárgyal. a copcon hétfőn közleményben cáfolta, hogy ultimátumot intézett volna a forradalmi tanácshoz. a forradalmi folyamat ütemével kapcsolatban. a közlemény leszögezi, hogy a copcon tiz pontos dokumentumban fogalmazta meg a „szocialista forradalom utjában álló jelenlegi válság megoldására javasolt alapvető és szükséges intézkedéseket”, és az okmányt május 27-én átadták a forradalmi tanács képviselőinek. a dokumentum azonban nem „ultimátum”, hanem csupán az alakulat véleménye és javaslata a válság megoldására.

x x x

a portugál tájékoztatási dolgozók szakszervezete vasárnap határozatban közölte a jelenlegi sajtótörvény visszavonását és sürgette, hogy biztosítsanak nagyobb beleszólást a dolgozóknak a kiadványok ügyeinek intézésébe. a szakszervezet felhívta a kormányt, hogy hozzon határozott intézkedéseket a portugál-ellenes kampányt folytató nyugati újságírók tevékenysége ellen. a határozat végül elítélte a republica című lap vezetőségét és bírálta az expresso című hetilap, valamint a jornal novo kiadáspolitikáját. a szakszervezeti plénum résztvevői támogatásukról biztosították a radio renascenca nevű egyházi rádióállomás dolgozóit, akik átvették a rádióadó ügyeinek irányítását, mert nem értettek egyet a csupán popzenét és miséket sugárzó adó irányvonalával. /upi, afp, reuter, ap/

a szerkesztőségek tájékoztatására!!

a reuter lisszabonba érkező utasokra hivatkozva tudni véli, hogy a fővárosba vezető utakon polgári milicisták barrikádokat építettek.

/folyt. köv./
17,05/gi

Zu 17⁵⁰

- 39 -

kk 55. /portugália - ... 2. folyvt./gi/szerk. táj.!!!/

saraiva de carvalho tábornok, a copcon főnöke a radi renascen-
cának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a portugál forra-
dalmat olyan elemek fenyegetik, akiket az mfa-nak már régen meg-
kellett volna semmisítenie. a tábornok felvetette azt a kérdést,
vajon „a szekfűk forradalma, a humanista forradalom, nem volt-e
tévedés, legalábbis az 1974 április 25-t követő első időkből. car-
valho szerint a portugál nép nem ébredt kellőképpen tudatára an-
nak, hogy a forradalom milyen borzalmas és mélységes áldozatokat
kiván. a tábornok példaként idézte vietnamot, valamint bissau-
guineát, ahol a paigc a hatalom átvétele után minden bejelentés
nélkül ellenforradalmárok tucatjait végeztette ki. portugáliá-
ban viszont egyetlen ellenforradalmár bebörtönzése nemzetközi
felháborodást vált ki, mint az espirito santo bankár-család eszé-
tében, - hangoztatta saraiva de carvalho, aki nyilatkozatának vé-
gén kifejezte azt a reményét, hogy a fegyveres erők mozgalma egy-
nap „nem lesz kénytelen ellenforradalmárokkal megtölteni a lissza-
boni stadiont, még mielőtt az mfa tagjai kerülnek oda.,, /afp,
reuter/

-. -

kk 57. gromiko - garvey

hb/zsu szb pi m o s z k v a , 1975. június 16. /mti/

andrej gromiko szovjet külügyminiszter hétfőn fogadta
terence garveyt, nagy-britannia moszkvai nagykövetét, és meg-
beszélést folytatott vele a szovjet-angol kapcsolatok néhány
kérdéséről és időszerű nemzetközi problémákról, egyebek között
az európai biztonsági értekezletről. /taszsz/

-. -

kk 58. olasz választások

mp/am szb ng r ó m a , 1975. június 16.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

olaszország körülbelül hetvenezer választókörzetében hét-
főn a déli órákban mindenütt befejeződött a szavazás. a tarto-
mányi és helyi közigazgatási választásokon való részvétel ará-
nya valamivel elmaradt az előző választásokétól: országosan
94,7 százalékra rugott.

azonnal megkezdődött a szavazatok összeszámlálása és az
adatok továbbítása a római belügyminisztérium választási köz-
pontjába, ahol a legkorszerűbb elektronikus számítógéprend-
szer értékeli ki őket. először a tartományi választások ered-
ményeit közlik, majd kedden a megyei és városi tanácsválasztá-
sok eredményeit.

-. -

Zu A⁴⁵

-40-

kk 56. udr - centrista pártszövetség

ds szb ng p á r i z s , 1975. június 16.

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

az udr nizzában megtartott országos konferenciáján - mint
már jelentettük - chirac miniszterelnök, a párt főtitkára
bejelentette, hogy lemond főtitkári tisztéről és hogy harminc
napon belül összehívják a párt országos tanácsát az új főtit-
kár megválasztására. a miniszterelnök kijelentette, hogy tavaly
decemberben csak azért vette át ideiglenesen a főtitkári tisz-
tet, mert „súlyos veszély, fenyegette a párt egységét, az az-
óta eltelt idő alatt azonban sikerült az egységet ismét megszi-
lárdítani, amint ezt a konferencia lefolyása is megmutatta.

a nizzai konferencia, amelynek hatezer résztvevője lelke-
sen élte a chirac-ot és amelyen egyetlen bíráló hang sem hallat-
zott a miniszterelnök ellen, valóban megmutatta, hogy chirac-
nak az elmúlt hat hónapban sikerült teljesen megszilárdítania
pozícióját az udr apparátusában és a hétfői francia lapok komment-
árjai egyöntetűen hangsúlyozzák: a főtitkári tisztségről való
lemondás csak formális gesztusnak tekinthető, a miniszterelnök
biztos lehet abban, hogy az időközben a pártgépezet kulcspozi-
cióiba ültetett megbízható hívei útján továbbra is ő fogja irá-
nyítani a kormánykoalíció legnagyobb pártját.

a miniszterelnöknek sikerült „chiracizálnia, az udr-t -
írja a quotidien de paris. most már nyugodtan átengedheti va-
lamelyik alvezérének a főtitkári tiszteletet, hiszen ténylegesen
továbbra is ő fogja kézben tartani a párt vezetését.

a gaulleizmus régi „bárói, - akik korábban igyekeztek
megakadályozni, hogy chirac ragadja magához a párt vezeté-
sét - vagy nem mentek el nizzába /mint chaban-delmas volt mi-
niszterelnök/, vagy pedig tartózkodtak attól, hogy nyíltan bi-
rálják a miniszterelnököt. közülük egyedül debré volt minisz-
terelnök - de gaulle hajdani hűséges munkatársa - mondott a
konferencián hosszabb beszédet, de abban is főleg arra szorit-
kozott, hogy a gaulleista elvekhez való hűségre szólította
fel az udr tagjait. beszéde így is burkolt figyelmeztetés
volt: nyomatékosan emlékeztetett arra, hogy de gaulle vezette
ki az országot a nato integrált szervezetéből, nyugaton uttó-
zó volt az enyhülési politikában, a szocialista országokkal való
párbeszéd megindításában. debré hangsúlyozta, hogy továbbra
is el kell utasítani mindenfajta integrációt - még ha töreksze-
nek is nyugat-európa egységének kialakítására -, mert az in-
tegráció „mindig alárendeltséget is jelent, és halálos veszély-
be dönti a nemzeti függetlenséget.

/folyt.köv./

-41-

Zu A⁴⁵

kk 56. /udr -... 1. folyt./-szb

chirac miniszterelnök záróbeszédében viszont arra szólította fel az udr-t, hogy támogassa giscard d'estaing elnöknek a közöspiaci politikai unió megvalósítására irányuló erőfeszítéseit, ám gondosan elkerülte az „integráció”, emlegetését. azt hangoztatta, hogy meg kell védeni a nemzeti függetlenséget és hogy franciaország erejének és döntési szabadságának megvédelése érdekében áldozatok árán is folytatni kell a francia nukleáris haderő továbbfejlesztését. beszédében ismételten hivatkozott a gaulleizmus alapelveire, azt hangoztatta, hogy továbbra is a de gaulle által megjelölt uton kell haladni, - igyekezett tehát azt a benyomást kelteni az udr tagjaiban, akikben sokszor nyugtalanságot kelt a koalíciós partnerek atlantista magatartása, hogy ő sikra fog szállni a gaulleista elvek betartása mellett.

az udr nizzai konferenciájával egyidejűleg párizsban a koalícióhoz tartozó különböző centrista csoportok rendeztek konferenciát, hogy szorosabb szervezeti egységet hozzanak létre, a különböző centrista vezetők azonban nem tudtak megegyezni abban, hogy ki legyen közülük a vezető, így csak egy laza pártszövetséget hoztak létre a „reformerek federációja”, névvel, amelyet egy 78 tagú „federációs tanács”, fog irányítani.

a pártszövetség egyik célja az udr eddigi befolyásának korlátozása lesz, a másik pedig az, hogy a federáció ugródeszkául szolgáljon a baloldali egység megbontására irányuló manőverekhez. a federáció vezetőségében ugyanis több volt szocialista személyiség is helyet kapott, köztük lejeune, volt szocialista miniszter is, akit azért zártak ki a szocialista pártból, mert elutasította a baloldal közös programját. lejeune és társai most azt hangoztatják, hogy a federációnak a kormánykoalíció „bal szárnyát”, kell alkotnia és készen kell állnia arra, hogy adott esetben együttműködjék mindazokkal a szocialistákkal, akik szembe fordulnak az fkp-val kötött szövetséggel és a szocialista párton belül annak felbontására törekcsenek.

-.-

17.35/szb

Zm 17⁰⁰

-42-

kk 59. makariosz egyiptomban - tudósítói

ky szb ng k a i r ó, 1975. június 16.

kereszty andrás, az mti tudósítója jelenti:

hétfőn közel-keleti körutjának első állomására egyiptomba érkezett makariosz érsek, ciprusi elnök. a ciprusi helyzetnek az elmúlt esztendőben történt kiéleződése óta az elnöknek ez az első látogatása a szigetországgal szomszédos arab államokban. mint az érsek repülőtéri nyilatkozatában elmondta, célja a ciprusi válság és a közel-keleti helyzet összefüggéseinek megvitatása, mivel a kettő szorosan összefügg egymással: a térség kiegyensúlyozatlan politikai viszonyai akadályozzák a ciprusi kibontakozást is. egyrészt közvetlenül hatnak ciprusra, másrészt megosztják a nemzetközi közvélemény figyelmét.

kairó repülőterén hoszni mubarak egyiptomi alelnök fogadta makarioszt, aki azonnal továbbutazott alexandriába. itt került sor délután szadat elnök és az érsek találkozására. hivatalos szóvivői bejelentés szerint szadat beszámolt makariosznak görögországban folytatott tárgyalásai eredményeiről, majd közösen áttekintették a nemzetközi kérdéseket, különös figyelmet szentelve a közel-keleten várható fejleményeknek.

-.-

kk 60. f-16 - olaszország

mp/am szb ng r ó m a , 1975. június 16.

magyar péter, az mti római tudósítója jelenti:

olaszország is f-16-os amerikai vadászgépek vásárlása mellett döntött és döntésével befolyásolta az „évszázad üzletkötését”, az amerikai general dynamics és a francia dassault cég gyilkos konkurenciaharcát a katonai repülőgépek eladását illetően - közölte megbízható értesülésekre hivatkozva a milánói corriere della sera.

ismeretes, hogy hosszú versengés után az amerikai hadiipar vitte el a pálmát ebben a harcban, miután a dán, norvég, holland és belga kormány egyaránt az f-16-os megvásárlása mellett döntött a francia mirage-gépek rovására. /folyt.köv./

-43-

Zm 18⁰⁰

kk 60. /f-16 -... 1. folyt./-szb

a döntés tulajdonképpen a nyugat-európai repülőgépgyártás egész jövőjét kérdőjelezte meg. a corriere della sera szerint a fejleményhez hozzájárult az is, hogy forlani olasz hadügy-miniszter a nato brüsszeli miniszteri értekezlete alkalmával schlesinger amerikai hadügyminiszterrel beszélve nyíltan hangoztatta „olaszország érdeklődését”, az amerikai gépek iránt.

a római hadügyminisztérium cáfolta ezt a tényt. illetékes körök szerint az f-16-osok nem alkalmasak azokra a stratégiai feladatokra, amelyeket az olasz légierőnek be kell töltenie. másrészt az olasz repülőgépgyártás - nyugatnémet és angol vállalatokkal közösen - részt vesz egy, az f-16-oshoz hasonló katonai gép kialakításának programjában. ez a gép lesz hivatott felváltani az olasz légierő elavult starfightereit.

a cáfolat ellenére a corriere della sera ragaszkodik állítása igazához, és rámutat arra, hogy az olasz katonai és polgári repülőgépgyártást igen szoros szálak fűzik az amerikai cégekhez és ez az együttműködés szabja meg az olasz magatartást ezekben a kérdésekben.

-. -

kk 62. makariosz nyilatkozata

hl szb bs n i c o s i a , 1975. június 16. /mti/

makariosz érsek ciprusi köztársasági elnök hétfőn, egyiptomba történt elutazása előtt, újságíróknak adott nyilatkozatában kifejezte köszönetét a szovjetunióknak azért a támogatásért, amelyet a biztonsági tanácsban a ciprusi kérdés megvitatásakor nyújtott.

az elnök ismét hangsúlyozta, hogy a ciprusi problémát az ensz keretében és annak közvetítésével kell megoldani. sikrá-szállt annak a szovjet javaslatnak a megvalósításáért, hogy ciprus kérdésében széleskörű nemzetközi értekezletet hívjanak össze.

makariosz megállapította, hogy a kormány nem számít a ciprusi probléma gyors megoldására. felszólította a ciprusiakat, hogy hosszú és kemény küzdelemre készüljenek fel. az elnök kijelentette azt is, hogy a ciprusi és a görög kormány között nincsenek ellentétek a ciprusi kérdés megközelítésében. /taszsz/

-. -

18.05/szb

-44-

Zen 18²⁰

kk 61. kissinger: amerikai-kínai kapcsolatok

pm/pr gi bs w a s h i n g t o n , 1975. június 16. /taszsz/

mint jelentettük, henry kissinger, az egyesült államok külügy-minisztere, a u. s. news and world report című hetilapnak adott nyilatkozatában foglalkozott az amerikai külpolitika egyes problémáival.

egyebek között megkérdezték kissingert, vajon „azok a szóbeszéd-ek, amelyek szerint kína az egyesült államok ázsiai jelenlétének fenntartását kívánja, washingtonhoz intézett kijelentéseken alapulnak-e?”, a külügyminiszter a kérdésre válaszolva ezeket mondotta: nem kijelentéseken, hanem kétségtelenül egyértelmű bizonyítékokon alapulnak ezek, nevezetesen azokon a kijelentéseken, amelyeket kínai személyiségek tettek ázsiai személyiségeknek és egyes amerikai államférfiaknak.

arra a kérdésre válaszolva, hogy a kínai vezetők miért akarják az egyesült államok jelenlétét, holott régebben hosszú éveken át követelték az egyesült államok kivonulását ázsiából, kissinger így válaszolt: a kínaiak az egyesült államokban látják „az egyensúly fontos elemét”, ebben a térségben.

a külügyminiszter megerősítette, hogy ford elnöknek szándékában áll pekingbe utazni ebben az évben. ezzel kapcsolatban megkérdezték kissingert, hogy az elnök elutazhat-e kínába a tajvani helyzet megvitatása nélkül. nem - válaszolta kissinger -, de oda utazhat anélkül, hogy a jelenlegi helyzet végleges megoldást nyerjen. azt is megkérdezték kissingertől, hogy az egyesült államok kénytelen lesz-e felülvizsgálni a tajvanhoz fűződő kapcsolatait. „igen, de nem azért, hogy az elnök kínába utazhasson”, - válaszolta a külügyminiszter. /mti/

-. -

kk 64. nato - nukleáris tervezőcsoport

hb/am gi bs m o n t e r r e y , 1975. június 16. /mti/

a kaliforniai monterreyben hétfőn megkezdődött a nato nukleáris tervezőcsoportjának ülése. a tanácskozáson hét nato-tagállam hadügyminisztere vesz részt. jelen volt továbbá joseph luns, a nato főtitkára és alexander haig tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka. az ülés napirendjén a nyugat-európába telepített taktikai atomfegyverek korszerűsítésének kérdése szerepel.

a nato nukleáris tervezőcsoportjának állandó tagjai: az egyesült államok, a német szövetségi köztársaság, nagy-britannia és olaszország. rajtuk kívül a most megnyílt tanácskozáson belgium, dánia, és törökország hadügyminisztere vesz még részt. /dpa/

-. -
- 45 -

18,15/gi

Zen 18²⁵

kk 63. rabin látogatása - washingtoni kommentár

kt gi ng w a s h i n g t o n, 1975. június 16.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

a pénteken és vasárnap megtartott kissinger-rabin „utótárgyalások”, erősen mérsékeltek még azt az „óvatos derülést”, amelyet washingtonban az izraeli kormányfő látogatásának hivatalos részében szerdán és csütörtökön lezajlott ford-rabin találkozó eredményeit minősítették.

rabin, aki hétfőn utazott haza new yorkból, az nbc-nek adott nyilatkozatában - félreérthetetlenül kissingernek címezve szavait - óvott attól, hogy ismét jóelőre „dramatizálják”, egy újabb egyiptomi-izraeli „sinai rendezés”, esélyeit. az izraeli kormányfő „március tanulságának”, levonására szólította fel kissingert, mondván, hogy „a felfokozott várakozások beteljesülésének elmaradása óhatatlanul mélyszéles csalódást, sőt, annál rosszabbat - veszélyeket - idézhet elő, minden velejáró következménnyel együtt,,.

rabin tehát bucsuzól „visszadobta a labdát”, az amerikai külügyminiszternek, aki márciusban félreérthetetlenül az izraeli kormányra hárította a fő felelősséget ingázó diplomáciájának kudarcáért. ezáltal kissinger is óvatosabb volt a „szakaszos rendezést”, célzó amerikai közvetítés feltámasztásának esélyeit illetően, rabinnal vasárnap folytatott zárómegbeszélések eredményeként „létrejött az alap a probléma újra-megfontolásához,, és „egy részleges megállapodás lehetőségei nem merültek ki,,.

marvin kalb, a cbs diplomáciai főmunkatársa úgy értesült, hogy kissinger és rabin egy „rendezési csomagot”, állított össze, amelyet diplomáciai csatornákon át eljuttatnak szadat elnöknek. ezen túlmenően kissinger és rabin láthatólag abban is egyetért, hogy az amerikai külügyminiszter közel-keleti ingázásának „felújítására csak akkor tesznek kísérletet, ha előzőleg „csaknem teljes a bizonyosság,, egy közbeeső megállapodás lehetőségét illetően. úgy tudják, hogy az „ugrópont,, a remélt újabb egyiptomi-izraeli megállapodás érvényességének időtartama.

--

18,20/gi

- 46 -

Zu 18⁵⁰

kk.65. ausztráliai szocialista párt

pm/zsu/a/bs

s i d a n e y, 1975. június 16./taszsz/

befejezte munkáját az ausztráliai szocialista párt ii. kongresszusa. a kongresszuson jóváhagyott pártprogram alapvető célként hirdeti meg a szocialista társadalom felépítését ausztráliában, a jelenlegi szakaszban pedig a munkásosztály és az összes antiimperialista erők egyesült frontjának létrehozását a hazai és a külföldi monopóliók elleni harc érdekében.

a kongresszus egyhangúlag elfogadott határozatban üdvözölte a vietnami népek az imperialista agresszorok és bábjaik fölött aratott győzelmét. mint a határozat hangsúlyozza: ez a győzelem súlyos csapást mért az imperializmusra, s az egész haladó emberiség és a világszocializmus győzelmének tekinthető. ennek kapcsán a határozat nyomatékosan aláhuzza a vietnami népek nyújtott szovjet segítség jelentőségét.

az ausztráliai szocialista párt - hangzik a határozat - a munkásosztály pártja, amely a marxizmus-leninizmus elveitől vezérelve harcol ausztrália és a szocialista országok kereskedelmi és kulturális kapcsolatainak kiszélesítéséért, az enyhülés politikájáért.

a kongresszus megválasztotta a 28 tagu központi bizottságot. ismét patrick clancy lett a párt elnöke, peter simon pedig a párt főtitkára./mti/

--

kk 66. nemzetközi munkaügyi szervezet

hl/pg szb m g e n f, 1975. június 16. /mti/

a nemzetközi munkaügyi szervezet közgyűlésének genfben üléselő 60. ülészakán folytatódik az általános vita a szervezet elnökének beszámolójáról. a szocialista országok és más államok szakszervezeteinek képviselői felszólalásaikban a jelenlegi nemzetközi helyzet kérdéseit érintették és méltatták az enyhülés jelentőségét a béke erősítésében, s a különböző társadalmi rendszerű országok együttműködésének fejlesztésében.

/folyt.köv./

Zu 18⁵⁵

-47-

kk 66. /nemzetközi... 1. folyt./-szb

pjotr pimenov, a szovjet szakszervezetek közpon tanácsának titkára hétfői felszólalásában megállapította, hogy a nemzetközi életben az utóbbi időben tapasztalható kedvező tendenciák megfelelnek a dolgozók érdekeinek, mivel lehetővé teszik számukra, hogy hatékonyabban védelmezhesék érdekeiket és követeléseiket.

a szovjet dolgozók és szakszervezeteik nevében pimenov elítélte a chilei junta büntetteit, valamint a dolgozók jogainak durva megsértését az izrael által megszállt arab területeken. pimenov üdvözölte a közgyűlésnek azt a határozatát, hogy a nemzetközi munkaügyi szervezet tevékenységében résztvehetnek a palesztinai felszabadítási szervezet képviselői is.

pimenov megállapította, hogy a munkafeltételek javítása központi helyet foglal el a szakszervezeti mozgalom tevékenységében. hangot adott annak a véleményének, hogy a nemzetközi munkaügyi szervezetnek jobban kellene hasznosítania a szocialista országok és szakszervezeteik tapasztalatait.

a határozatelőkészítő bizottság hétfőn javasolta a közgyűlésnek, hogy fogadjon el határozatot az emberi és szakszervezeti jogok biztosításáról chileben. a határozattervezet követeli a chilei szakszervezeti vezetők szabadonbocsátását, a különleges bíróságok felszámolását és általános amnesztia kihirdetését chileben. a dokumentum felszólítja a chilei hatóságokat, hogy hatálytalanítsák a szakszervezetek tevékenységét korlátozó törvényeket és iktassák törvénybe az emberi és szakszervezeti jogok védelmét. a bizottság szótöbbséggel elvetette a számos nyugati ország munkáltatói képviselői által előterjesztett módosító indítványokat, amelyek a határozattervezet politikai jelentőségének csökkentését célozzák. /taszsz/

-. -

kk 67. vietnami diplomaták az nszk-ban

hb/am szb bs m a j n a - f r a n k f u r t , 1975. június 16. /mti/

„a vietnam iránti nemzetközi szolidaritás,, elnevezésű haladó nyugatnémet szervezet meghívására a vietnami demokratikus köztársaságból és a délvietnami köztársaságból öttagú diplomata-küldöttség érkezett az nszk-ba. /folyt.köv./

Zhu 18⁵⁵

-48-

kk 67. /vietnami... 1. folyt./-szb

frankfurti sajtókonferenciáján hétfőn nguyen trung, a delegáció tagja, a vdk berlini nagykövetségének másodtitkára köszönetet mondott az nszk-ban működő haladó erőknek a vietnami nép harcának támogatásáért. felszólalt frank werkmeister, „a vietnam iránti nemzetközi szolidaritás,, elnevezésű szervezet szóvivője, s követelte az nszk kormányától, hogy létesítsen teljesjogu diplomáciai kapcsolatot a vdk kormányával és a difk-vel.

a vietnami diplomaták vasárnap frankfurtban részt vettek a vietnami nép győzelmének tiszteletére rendezett ünnepségen.

a vietnami diplomaták frankfurtban, düsseldorfban és aachenben megbeszélést folytatnak a vietnami szolidaritási mozgalom vezetőivel. az nszk-ban a vietnami segélyakció folyamán 10 millió márkát és mintegy 30 millió márka értékű adományt gyűjtöttek össze a vietnami nép megsegítésére. /ppa/

-. -

kk 68. soares - schmidt

bj szb ng b o n n , 1975. június 16. /mti/

helmut schmidt szövetségi kancellár hétfőn délután fogadta mario soarest, a portugál szocialista párt főtitkárát.

a portugál politikus - a találkozó előtt - a dpa-nak adott interjújában a portugál munkáspártok /a kommunista és a szocialista párt/ egyesítése ellen foglalt állást. arra hivatkozott, hogy a portugál „pluralisztikus demokráciában,, nincs helye egy egységes pártnak. kifejezte reményét, hogy a fegyveres erők mozgalma szavatolja ezt az állapotot és megőrzi saját egységét.

soares meleg szavakkal méltatta pártja és a nyugatnémet szociáldemokraták barátságát és köszönetét nyilvánította, hogy az spd a portugál szocialisták mögött állt a „nehéz években,,.

a portugál politikus - mint röviden már jelentettük - vasárnap találkozott willy brandt spd-párteinnel is. a másfélórás eszmecsere során beszámolt brandtnak a portugáliai helyzetről és megvitatta vele egyrészt a portugál-nyugatnémet együttműködés, másrészt portugália és a közös piac viszonyának kérdéseit.

-. -

-49-

Zhu 19⁰⁰

kk 69. ford - scheel találkozó

kt szb ng w a s h i n g t o n, 1975. június 16.

ford elnök hétfőn ünnepélyes külsőségek között fogadta a fehér házban a kétnapos hivatalos látogatásra washingtonba érkezett walter scheel, az nszk elnökét. a két államfő ezt követően kötetlen eszmecserére vonult vissza, amelyen kissinger külügyminiszter is részt vett.

minthogy a kormányfői tisztséget is betöltő amerikai elnöktől eltérően scheel államfői posztja inkább „ceremoniális”, jellegű, diplomáciai megfigyelők nem minősítik „csucstalálkozóknak”, a fehér házi eszmecserét, de hangsúlyozzák, hogy protokolláris viziten tulmenő jelentőséget ad a nyugatnémet államfő washingtoni látogatásának az a tény, hogy ford elnök jelenleg „európára összpontosítja figyelmét”, minden módon kiemelve az egyesült államok és az európai nato-partnerek gazdasági, politikai és katonai „összefogásának”, szükségességét.

washingtoni jól tájékozott források feltételezik, hogy az „atlanti összefogás követelményeinek”, összefüggésében kerül napirendre a megbeszéléseken az európai együttműködési és biztonsági értekezlet csúcsszintű befejezésének kérdése is. emlékeztetnek rá, hogy walter scheel - a brandt-kormány külügyminisztereként - korábban tevékeny szerepet játszott az európai biztonsági értekezlet összehívását eredményező kelet-nyugati tárgyalásokon.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

ebben a vonatkozásban washingtoni megfigyelők bizonyos „párhuzamosságot”, vélnek felfedezni abban, hogy leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára megjegyezte, valószínűleg még ebben a hónapban találkozni fog régi „csucspartnerével”, willy brandt volt kancellárral, aki a nyugatnémet kormánypárt elnökeként továbbra is befolyásos diplomáciai szerepet tölt be az nszk nemhivatalos „utazó nagyköveteként”,.

a new york times hétfőn vezető helyen emeli ki leonyid brezsnyevnek azt a nyugati újságírók előtt tett megjegyzését, hogy ford elnökkel ősszel esedékes egyesült államokbeli találkozására előreláthatólag csak az európai biztonsági értekezlet hivatalos befejezését követően kerül majd sor. a lap értelmezése szerint ez az időbeli sorrend azt jelentheti, hogy „későbbre tolódik”, a tervezett szovjet-amerikai csucstalálkozó, mivel a new yorki újság szerint a genfi európa-értekezleten „az utolsó pillanatokban mutatkozó nézeteltérések kétségessé tették a biztonsági értekezlet idén nyárra helsinkiben tervezett befejezésének időpontját”,.

/folyl.köv./

-50-

Zu 1905

kk 69. /ford -... 1. folyl./-szb

kissinger külügyminiszter u.s. news and world report hétfőn utcára került számában közölt nyilatkozatában azonban nem annyira az európai biztonsági értekezlet befejezéséhez, mint inkább a szovjet-amerikai salt-tárgyalások menetéhez kapcsolta a brezsnyev-ford találkozó időzítését. a külügyminiszter utalt rá, hogy szovjet részről „jelentőségteljes eredményt”, várnak a következő szovjet-amerikai csucstalálkozótól, s ezért megítélése szerint brezsnyev egyesült államokbeli látogatása „a salttól függ”, kissinger „derülését”, hangsúlyozva hozzátette, véleménye szerint „jobb, mint 50:50 százalékos az esélye annak, hogy ősszel létrehozzuk a salt-2 egyezményt”, mint mondotta, „a salt elvi kérdéseit többé-kevésbé már rendeztük. ami még hátra van, az a nagyon bonyolult kérdések technikai alkalmazásának kidolgozása”,.

-.-

kk 70. simonstown

hl szb bs l o n d o n, 1975. június 16. /mti/

a londoni és a pretoriai kormány hétfői hatállyal érvénytelenítette az anglia és a délafrikai köztársaság között 20 évvel ezelőtt kötött simonstowni egyezményt, amelynek alapján a két ország együttműködött a haditengerészet fejlesztésében és anglia használhatta a fokváros közelében levő simonstowni haditengerészeti támaszpont berendezéseit.

a döntést james callaghan külügyminiszter jelentette be hétfőn a brit alsóházban. a simonstowni egyezmény hatálya a két kormány fokvárosban lezajlott levélváltásával szűnt meg.

a simonstowni megállapodás alapján a két ország a múltban gyakran tartott közös haditengerészeti gyakorlatokat. anglia a délafrikai köztársaságba irányuló fegyverszállításainak fejében használhatta a támaszpontot, ahonnan jól ellenőrizhető a hajóforgalom az atlanti óceán déli részén és a jóreménység-fok közelében.

1955-ben a simonstowni megállapodást az akkori angol konzervatív kormány kötötte. a munkáspárt ellenzi a dél-afrikai rendszer fajüldöző politikáját, s az egyezmény hatálytalanságát szerepelt a párt 1974-es választási ígéretei között. /reuter, ap, upi/

-.-

-51-

Zu 1905

kk.71. beiruti lap peking politikájáról

pm/am/a/bs

b e i r u t , 1975. június 16./taszsz

az al jaum című beiruti lap a pekingi politikát kommentálva, a következőket írja:

- a pekingi vezetők gyakorlati tevékenységükkel jelentős segítséget nyújtanak az amerikai imperializmus politikájának a világ különböző térségeiben.

- Európában peking az, állítólagos szovjet veszély, jel-szavát hangoztatva akadályozza az európai biztonság szavatolására irányuló erőfeszítéseket. Ázsiában igyekszik aláaknázni a szovjet-arab és a szovjet-japán kapcsolatokat.

a kínai vezetők mindinkább eltávolodnak a nemzeti felszabadító mozgalmaktól. egyebek között megtagadták a támogatást attól a harctól, amelyet a perzsa-öböl népei vívnak az imperializmus ellen. sőt, mitöbb, kína maga igyekszik behatolni ebbe a kőolajban gazdag térségbe.

- a pekingi vezetők tevékenysége azt bizonyítja, hogy nem hajlandók támogatni azt a harcot, amelyet a népek vívnak az imperialista uralom ellen, a békéért, a szabadságért és a szocializmusért. ugyanakkor akadályozzák a nemzetközi feszültség enyhülésének létrejöttét is. /mti/

-. -

kk.72. portugália / kiegészítés a kk.16.sz. hírünkhöz/

hb/pr/a/bs

L i s s z a b o n, 1975. június 16./mti/

az adn hírügynökség sajtójelentésekre hivatkozva közli: az mfa legfelsőbb forradalmi tanácsa, amely péntek óta ülészik, az alfeitei haditengerészeti támaszponton, a szakminiszterekkel együtt megvitatta a gazdasági tervezés kérdését és a mezőgazdaság helyzetét, tekintettel arra, hogy portugália jelenlegi bonyolult gazdasági helyzetében a reakció a dolgozók megosztásán mesterkedik.

/folyt.köv./
18.45/a

- 52 -

2m 1910

kk.72./ portugália.....folyt./-a

dr.eugenio rosa, portugál gazdasági szakember úgy véli, hogy a jelenlegi helyzetet a gazdasági szabotázsok, a tőkés rendszer válságának a portugál gazdasági életre gyakorolt hatása, valamint a társadalmi és gazdasági szerkezetben végbement változásokkal együttjáró problémák élezték ki. az ismert közgazdász nyilatkozatában megállapította, hogy a portugál gazdaság még nem szocialista, de már nem is teljesen tőkés jellegű. erre utalnak a béremelések és a munkaidő-csökkentések. a reakció veszélyes uton jár, amikor ma még meg sem valósítható követeléseket támaszt. a gazdasági csőd a forradalom végét jelentené - hangoztatta rosa.

az eddigi mintegy 30-40 százalékos béremelések az állam devizatartalékainak csökkenésére vezettek. a fizetési mérleghiány tavaly 16 milliárd escudo volt, s az idei év első négy hónapjában már további 10 milliárd escudoval növekedett. /adn/

-. -

kk.73. zsvikov - ceausescu / kiegészítés a kk.29.sz. hírünkhöz/

pm/zsu/a/bs

b u k a r e s t , 1975. június 16./mti/

bukarestben hétfőn megkezdődtek a hivatalos tárgyalások nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, románia elnöke és todor zsvikov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a bolgár államtanács elnöke között. /agerpres/

-. -

kk 74. törökország - egyesült államok

hl szb bs a n k a r a , 1975. június 16. /mti/

törökországnak felül kell vizsgálnia az egyesült államokkal szemben vállalt katonai kötelezettségeit -, állapította meg hétfőn a török nemzetbiztonsági tanács.

a félkatonai konzultatív testület fahri korutürk köztársasági elnök vezetésével hétórás ülést tartott, megvitatták az amerikai fegyverszállítási embargóval kapcsolatos kérdéseket. mint ismeretes, az embargót az egyesült államok a török hadsereg tavalyi ciprusi partraszállása után rendelte el.

/folyt.köv./

-53-

2m 1915

kk 74. /törökország -... 1. folyt./-szb

kormánykörök szerint a nemzetbiztonsági tanács döntése azt eredményezheti, hogy a vártnál hamarabb bezárják az egyesült államok 25 törökországi támaszpontját.

a süleyman demirel vezette török koalíciós kormány hét-főn, a nemzetbiztonsági tanács ülését követően, tanácskozássra ült össze. /upi/

--

kk.75. simonstown - tudósítói

pk/a/ng London, 1975. június 16./mti/

mint már jelentettük, nagy-britannia és dél-afrika hét-fői hatállyal érvénytelenítette az ugynevezett simonstown-egyezményt. az 1955-ben aláírt egyezmény felhatalmazta az angol haditengerészetet arra, hogy igénybe vegye az atlanti óceán partján levő simonstowni támaszpontot, amelynek stratégiai jelentősége a jóreménység foka körüli víziut ellenőrzésében rejlik.

az egyezmény felmondása nem okozott meglepetést és hordereje is mérsékelte. egy idő óta ugyanis már várható volt, hogy nagy-britannia visszalép a katonai szempontból immár csökkent jelentőségű, nemzetközi politikai kihatásait tekintve pedig zavaró egyezménytől. dél-afrika - amely londoni értesülések szerint majdnem az egész nato-val és nem csupán angliával telekommunikációs együttműködési kapcsolatokat létesített - már régebben beletörődött a támaszpont használatával kapcsolatos üzlet megszűnésébe. pretoria már korábban felajánlotta simonstownt, ,, bármely nyugati országnak, amely hajlandó vele baráti szellemű együttműködésre.,,

a dél-afrikai fajüldöző rezsimmel való katonai közösködés nagy lehetőség volt az egymást váltó konzervatív és munkáspárti kormányzatoknak.

/folyt.köv./
19.30/a

- 54 -

bu w^{oo}

kk.75./ simonstown.....folyt./-a

wilson labour-kabinetje - a választási kiáltvány nem teljesítése miatt ért bírálatok után - most felmutathatja simonstown-t mint a manifesztumhoz való hűség jelképét. időről időre az a kérdés is felmerült, hogy anglia milyen hadfelszerelések szállítására köteles a támaszpont használata fejében. most ez a kényes probléma is lekerül a napirendről.

„ a támaszponttól való megszabadulás politikailag hasznos és gyakorlati jelentőségű, - mondotta a bbc kommentátora, majd hozzáfűzte: az esemény háttéréhez tartozik, hogy dél-afrikát amúgy is a nyugat oldalán tudják, lehetőség nyílik tehát a támaszpont szükség szerinti, alkalmankinti igénybevételére./patak/

--

kk.76. brezsnyev - beszéd - visszhang

hb/pr/a/bs London, 1975. június 16./mti/

Lord brockway ismert angol közéleti személyiség nyilatkozatot adott a taszsz hírügynökség tudósítójának leonyid brezsnyev pénteki választási beszédéről, amelyben az szkp kb főtitkára sürgette az ujtipusu tömegpusztító fegyverek kifejlesztésének tilalmáról szóló nemzetközi megállapodás megkötését.

Lord brockway üdvözölte leonyid brezsnyev javaslatát és hangsúlyozta; teljes mértékben osztja a szovjet vezetőknek azt a véleményét, hogy komoly veszélyt jelent az atomfegyvernél borzalmasabb fegyver kifejlesztése.

x x x

b o n n

gunnar matissen, a békéért, az együttműködésért és a fegyverzetcsökkentésért küzdő nyugatnémet bizottság titkára, a nyugatnémet békeharcosok teljes támogatásáról biztosította leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának kezdeményezését. a taszsz hírügynökségnek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az ujtipusu tömegpusztító fegyverek tilalmáról kötendő szerződés igen fontos hozzájárulás lenne a feszültség, mindenekelőtt a katonai feszültség enyhítéséhez. /taszsz/

19.45/a

--
- 55 -

bu w^{oo}

kk.77. közel-kelet - utazások

hl/a/bs

1975. június 16. /mti/

d a m a s z k u s z

abdusszalam dzsallud libiai miniszterelnök hétfőn damaszkuszba érkezett, hogy hafez asszad köztársasági elnökkel és más szíriai vezetőkkel tárgyaljon.

politikai források szerint dzsallud kifejti kormányának álláspontját a jelenlegi közel-keleti fejleményekkel kapcsolatban. ismeretes, hogy libia az utóbbi időben bírálta az egyiptomi politikát és a palesztinai felszabadítási szervezet álláspontját tette magáévá. /upi/

b e i r u t

abdel halim khaddam, szíriai miniszterelnök és külügyminiszter hétfőn váratlanul libanonba érkezett. kíséretében van hikmat sehabi, a szíriai fegyveres erők vezérkari főnöke is.

khaddam azonnal a beirut-i elnöki palotába hajtatott, hogy megkezdje tárgyalásait szoliman frangié libanoni köztársasági elnökkel. /afp/

--

kk.78. délkelet-ázsiai változások

csr/zsu-/a/bs

m o s z k v a , 1975. június 16. /mti/

a népellenes saigoni és phnom penh-i rezsimek összeomlása után kialakuló új délkelet-ázsiai helyzet a térség számos országát külpolitikai irányvonalának felülvizsgálatára készteti, - írja hétfőn a taszsz hírmagyarozója - közéjük tartozik thaiföld., amelyet nemrég még az egyesült államok egyik leg-hűségesebb délkelet-ázsiai szövetségeseinek tekintettek. az utóbbi években azonban thaiföldön jelentős változások mentek végbe, megdöntötték a reakciós katonai rezsimeket, polgári kormány alakult, s új alkotmány lépett életbe. a thaiföldi kormány felvetette az összes amerikai csapatok kivonásának és a thaiföldi amerikai katonai támaszpontok felszámolásának kérdését.

/folyt.köv./
19.50/a

- 56 -

Zsu 20⁰⁵

kk.78./ délkelet.....folyt./-a

kukrit pramodzs thaiföldi miniszterelnöknek a közelmúltban kuala lumpurban és djakartában a malaysiai és az indonéz vezetőkkel megtartott tárgyalásai után kiadott dokumentumok is arról tanuskodnak, hogy ezek az országok a délkelet-ázsiai együttműködés fejlesztésére és a béke megszilárdítására törekcsenek.

megfigyelők rámutatnak, a thaiföldi, a malaysiai és az indonéz vezetőknek a békére és az együttműködésre irányuló törekvése megfelel az arra vonatkozó szovjet javaslat szellemének, hogy ázsiában a békét és a biztonságot az összes ázsiai népek kollektív erőfeszítésekkel garantálják.

a taszsz hírmagyarozója felhívja a figyelmet arra, hogy az egyesült államok nem számol az új délkelet-ázsiai politikai realitásokkal és változatlanul megpróbál beavatkozni a szuverén indokinai népek belügyeibe. egy djakartai napilap rámutatott, hogy az egyesült államoknak ez az irányvonala ellentétes azokkal a kedvező kilátásokkal, amelyek a délkelet-ázsiai népek előtt a vietnami háború befejeződésével nyíltak. /taszsz/

--

kk.79. aesz - felszabadítási bizottság

ko/er/a/bs

r a b a t , 1975. június 16. /mti/

rabatban befejezte munkáját az afrikai egységszervezet felszabadítási bizottságának 25. ülészsaka. az ülészsakon a bizottság tagjain kívül részt vettek az afrikai egységszervezet által elismert 15 felszabadítási mozgalom és szervezet képviselője is.

a tanácskozásán megvitattak számos nemzetközi és afrikai problémát, köztük az angolai, a rhodesiai és a namibiai helyzetet.

/folyt.köv./

20.00/a

- 57 -

Zsu 20¹⁰

kk.79./ aesz.....folyt./-a

az ülészak záródokumentumot fogadott el, s az afrikai egységsszervezet külügyminiszteri értekezlete elé terjesztik megvitatásra. ez a tanácskozás június 26-án kezd meg munkáját kampalában.

a bizottsági ülészak elnöke, ahmed laraki marokkói külügyminiszter hangsúlyozta, hogy a tanácskozás eredményei elősegítik az afrikai felszabadítási harc új stratégiájának kialakítását./taszsz/

-.-

kk.80. olasz választások - 3.

mp/a/ng r ó m a , 1975. június 16.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

olaszországban befejeződtek a tartományi és helyi közigazgatási választások, amelyek csaknem 40 millió szavazót szólítottak urnákhöz a helyi vezető szervek megújítására. a választók között több mint 3 millió fiatal először szavazhatott. a részvételi arány országosan 91,7 százalékos volt.

az esti órákig a tartományi választások részeredményei váltak ismeretessé. / az eredmények feldolgozása folyamatosan történik a belügyminisztérium választási központjában számítógépeken. / ezekből egyelőre csak fő vonalakban lehet kiolvasni a szavazás várható eredményét, amely a helyi közigazgatás kérdésén túl közvetlenül kihat majd az országos politika alakulására is. a választóközvetek mintegy egyharmada adatainak alapján a következő a szavazatok megoszlása/ zárójelben az 1970-es tartományi választások és az 1972-es parlamenti választások eredménye/:

/folyt.köv./
20.20/a

En 20°

- 58 -

kk.80./ olasz.....folyt./-a

olasz kommunista párt	36.6	százalék/	27.9	százaléka,	28.3/
kereszténydemokrata párt	34.4	,,	/ 37.8	,,	38.4/
szocialista párt	11,3	,,	/ 10.4	,,	9.8/
szociáldemokrata párt	5,4	,,	/ 7.0	,,	5,2/
republiánus párt	3,1	,,	/ 2,9	,,	2,9/
liberális párt	2,3	,,	/ 4,8	,,	3,9/
ujfasiszta párt	5,5	,,	/ 5,9	,,	8,1/
pdup-manifesto	1,2	,,	/	,,	

a részeredmények alapján máris leszűrhető: a baloldal határozottan előretört. a baloldalon belül az okp szavazatnyerése az egyértelműbb/ országosan 6 százalék körüli, egyes helyeken 10 százalékos/ és a szocialista párté kisebb. számos választóközvetben az okp áll az élen, és sehol sem érte érzékeny veszteség.

a kereszténydemokrata párt nem mondhatja el magáról ugyanezt. vesztesége országosan 2-3 százalék körüli, mivel sok szavazatot nyert a szélsőjobboldaltól/ az ujfasiszta és liberális párttól /, amely erősen visszaesett mindenütt. ez annyit jelent: az eddigi politikai keret, a középbal koalíció nem borul fel.

-.-

kk 81. Latin-amerikai kommunista pártok tanácskozása - dokumentum

ág szb bs h a v a n n a , 1975. június 16. /mti/

a latin-amerikai és a karibi térség országai kommunista pártjainak képviselői június 9-13 között havannában tanácskoztak. a „latin-amerika küzdelme az imperializmus ellen, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért, a népek jólétéért, a békéért és a szocializmusért”, című dokumentumban kifejezésre juttatták a szovjetunió és az szkp iránti tiszteletüket és bizalmukat.

a szovjetunió és az szkp gazdasági, politikai és társadalmi téren győzelmeket aratva, maradéktalanul teljesíti internationalista kötelességeit -, mutat rá a dokumentum.

/folyt.köv./

-59-

En 21°

kk 81. /Latin-amerikai... 1. folyt./-szb

az szkp következetes és szilárd politikája - hangsúlyozza a dokumentum - a szovjetunió szolidaritása és segítsége lehetővé tette, hogy Latin-amerikában kuba diadalmasan helyt tudjon állni az imperialista hatalmak mesterkedései ellenére is. a szovjetunió és más szocialista országok ereje a kolonializmus és a neokolonializmus béklyóit letéptő, valamint a fejlődés útjára lépő Latin-amerikai népek számára biztosítékot jelent a teljes függetlenség kivívásáért folytatott nehéz harcukban.

a különböző Latin-amerikai országok helyzetével kapcsolatban a tanácskozás résztvevői a kontinensen végbemenő változásokot a társadalmi haladás útján való fejlődés, valamint a kapitalizmusból a szocializmusba való forradalmi átmenet alkotó részeként értékelték.

a küldöttek határozottan elítélték a kínai kommunista párt vezetőségének külpolitikáját. a dokumentum megállapítja, hogy a kínai vezetés az imperialistákkal kacérkodik, helyesli ázsiai és európai jelentőségű, és olyan dühvel rágalmozza a szovjetuniót, mint a nemzetközi reakció legférfévesztettebb képviselői. a kínai vezetők a szovjetunió ellen uszítják az agresszív katonai köröket és szítják a szovjetunió ellen irányuló „hidegháború”, csődbe jutott politikáját. a dokumentum szerzői megbélyegzik pekingnek a chilei fasiszta juntával vállalt szégyenteljes cinkosságát, valamint arra irányuló törekvését, hogy befagyassza a világban végbemenő haladó folyamatok fejlődését.

a dokumentum végezetül rámutat: valamennyi Latin-amerikai kommunista párt kötelessége, hogy küzdjön az egység, a szolidaritás és a világforradalmi mozgalom haladó hagyományainak elárulása ellen. /taszsz/

x x x

a „granma”, a kubai kommunista párt központi lapja hétfőn nyilvánosságra hozta azt a felhívást, amelyet a havannai tanácskozás résztvevői, illetve a kanadai kommunista párt és az egyesült államok kommunista pártjának a tanácskozáson megfigyelői minőségben résztvevő képviselői írtak alá.

a felhívás azzal a kéréssel fordul a világ közvéleményéhez, hogy ítélje el a chileiben folyó terrort és követelje Luis Corvalánnak szabadon bocsátását és a chilei nép jogainak helyreállítását. /adn/

..-

20.50/szb

-60-

Zm 2105

kk.82. finn kp - nyilatkozat

pm/kcs/a/bs

h e l s i n k i , 1975. június 16./taszsz/

helsinkiben hétfőn megtartották a finn kommunista párt központi bizottságának ülését, amely belpolitikai és szervezeti kérdéseket vitatott meg és nyilatkozatot fogadott el „az európai biztonsági és együttműködési értekezlet döntő szakaszának megrendezéséről.”,

a központi bizottság hangsúlyozza az európai szocialista országoknak, a kontinens kommunista pártjainak és haladó erőinek kiemelkedő szerepét a biztonság megszilárdításáért vívott harcban. az európai biztonsági és együttműködési értekezlet munkájában bekövetkezett haladás megfelel az európai népek érdekeinek és reményeinek. már megvan a lehetőség arra, hogy helsinkiben legmagasabb szinten megrendezzék az értekezlet befejező szakaszát, - hangzik a nyilatkozat.

finnország dolgozó - hangsúlyozza a nyilatkozat - örömmel üdvözlik majd fővárosukban az európai országok magasrangú képviselői, hogy itt fogadják el a kontinensünk békéjének és biztonságának megerősítését célzó döntéseket./mti/

..-

kk.83. ford - rockefeller

hl/a/bs

w a s h i n g t o n , 1975. június 16./mti/

gerald ford, az egyesült államok elnöke nelson rockefeller alelnökkel együtt kívánja jelöltetni magát az 1976-os elnökválasztáson - jelentette be hétfőn ron nessen, a fehér ház szóvivője. az elnök írásos nyilatkozatában, amelyet a szóvivő felolvasott, kifejezte azt a meggyőződését, hogy a republikánus párt elnökjelölő konvenciója támogatni fogja elképzelését.

ford nyilatkozatában visszautasította a republikánus párt jobbszárnyának azt a követelését, hogy a liberálisnak minősített rockefeller helyett más alelnökjelöltet vegyen maga mellé. /upi,reuter/

..-

20.45/a

- 61 -

Zm 2105

kk.84. ford - scheel

csr/er/a/bs

w a s h i n g t o n, 1975. június 16./mti/

a fehér ház hétfőn közleményt adott ki walter scheel nyugatnémet és gerald ford amerikai elnök, valamint genschér és kissinger külügyminiszter kétórás tárgyalásáról. mint a közlemény beszámol róla,, a tárgyaló felek eszmecsere folytattak a kelet-nyugati kapcsolatokról és az európai biztonsági értekezletről, továbbá világgazdasági kérdésekről és az energiaproblémáról tárgyaltak. egyértelműen abban, hogy a közeljövőben brüsszelben megtartott nato-csúcstalálkozó a tag-államok között értékes konzultációkat tett lehetővé és előmozdította a nato egységét,,.

walter scheel meghívta ford elnököt nszk-beli látogatásra, ford a meghívást elfogadta. a látogatás időpontjában később egyeznek meg./ap/

--

kk.85. közel-kelet

hl/a/bs

1975. június 16./mti/

n e w y o r k

libanon hétfőn panaszt emelt az ensz-nél azzal kapcsolatban, hogy izrael legutóbb három ízben intézett támadást az ország ellen.

edouard ghorra, libanon állandó ensz-képviselője kurt waldheimhez, a világszervezet főtitkárához intézett levelében megállapította, hogy izrael libanont próbálja felelőssé tenni egy olyan probléma következményeiért, amelyet saját maga idézett elő. libanon határozottan tiltakozott az izraeli támadások ellen, amelyek a két ország fegyverszüneti egyezményének kirívó megsértését jelentik./upi/

t e l a v i v

jíchak rabin izraeli miniszterelnök hétfőn este hazakerült az egyesült államokban tett látogatásáról./upi/

21.05/a

--
- 62 -

21.05

kk 86. uj malgas kormány

ko/pr szb bs t a n a n a r i v e , 1975. június 16. /mti/

didier ratsiraka fregattkapitány, akit a malgas köztársaságban vasárnap állam- és kormányfővé, a legfelsőbb forradalmi tanács elnökévé neveztek ki, hétfőn megalakította új kormányát és kinevezte a legfelsőbb forradalmi tanács tagjait. a tanácsnak mind a 9 tagja katona. a kormányban polgári személyek kaptak helyet. ratsiraka a hadügyi tárcát magának tartotta meg, belügyminiszterré mampila jaona alezredest, külügyminiszterré dr. remi tiandrazát nevezte ki.

az új kormány bemutatkozásakor ratsiraka sajtóértekezletet tartott, s ismertette kormányának programját. „a szocializmus madagaszkár gyors fejlesztésének egyetlen útja,, - mondotta, majd így folytatta: „olyan társadalmat hozunk létre, amelyben a hatalmat a nép, a dolgozók többsége gyakorolja,, a szocialista társadalom felépítésében fontos szerep jut a kollektív munka alapelvein létesített falusi közösségeknek. az új államfő üdvözölte a haladó értelmiség részvételét e feladat megoldásában.

ratsiraka a sajtóértekezleten bejelentette, hogy malgasban államosítják a bankokat, a biztosító társaságokat és a filmipart. /taszsz, reuter/

--

kk 87. rövid hírek

ko szb bs

1975. június 16. /mti/

s z ó f i a : szíriai kp

szófiában a bkp kb épületében hétfőn befejeződtek a tárgyalások a bolgár és a szíriai pártküldöttség között. a szíriai kommunista párt küldöttségét khaled bagdas, a párt főtitkára, a bolgár delegációt borisz velcsev, a bolgár kommunista párt kb pb tagja vezeti. a két párt együttműködéséről jegyzőkönyvet, valamint közös közleményt hagytak jóvá. /taszsz/

/folyt.köv./

-63-

21.05

kk 87. /rövid... 1. folyt./-szb

s z ó f i a : egészségügyi filmfesztivál

„a humanizmussal a békéért és a barátságért,, jelszóval várnában megkezdődött a vöröskereszttel és az egészségvédelemmel foglalkozó filmek 6. fesztiválja, amelyen 43 ország mutatja be alkotásait, köztük a szovjetunió, az egyesült államok, az nszk és anglia. a fesztiválon részt vesz a vöröskereszt társaságok ligája, az egészségügyi világszervezet és az unesco. több mint 300 művészi és népszerű tudományos filmet mutatnak be, konferenciákat és művészeti találkozókat rendeznek a bemutatókkal kapcsolatban. /taszsz/

h e l s i n k i : ifjúsági konferencia

a helsinki dipoli diákközpontban nemzetközi diákfórum kezdődött hétfőn a biztonságról és együttműködésről. a rendezvény szervezője a nemzetközi diákszövetség és a finn diáktestületek szövetsége. a tanácskozás, amelyen részt vesznek az unesco, a béke világtanács és más nemzetközi szervezetek képviselői is, június 19-én fejezi be munkáját. /taszsz/

v a r s ó : magyar könyvkiállítás

varsóban, a kultúra és tudomány palotájában hétfőn az „orpan,, lengyel könyvesbolt és a budapesti „akadémiai kiadó,, szervezésében magyar tudományos könyvkiállítás nyílt. a kiállítás több mint 300 szótárt, matematikai-, fizikai-, vegytani-, geológiai-, földrajzi-, biológiai- és műszaki, orvosi mezőgazdasági és társadalomtudományi szakkönyvet mutat be. /mti/

--

kk 88. közel-kelet - vegyes

hl szb bs 1975. június 16. /mti/

b e i r u t

abdul halim khaddam sziriai külügyminiszter hétfőn beirutban átadta szoliman frangié libanoni elnöknek hafez asszad sziriai elnök üzenetét.

/folyt.köv./

Zu 21⁴³

-64-

kk 88. /közel-kelet -... 1. folyt./-szb

a hivatalos közlemény szerint khaddam és frangié megvitatatta a „jelenlegi helyzettel kapcsolatos kérdéseket,, a megbeszélésen jelen volt hikmat sehabi sziriai vezérkari főnök és rasid karami kijelölt libanoni miniszterelnök is. /ap/

x x x

az izraeli tüzérség hétfőn este ismét lőtt dél-libanoni településeket. az izraeliek három falut vettek tűz alá. /reuter/

t e l a v i v

jichak rabin izraeli miniszterelnök hazaérkezése után hétfőn kijelentette, hogy nem vár azonnali eredményeket washingtoni látogatásától, gerald ford amerikai elnökkel és henry kissinger külügyminiszterrel megtartott tárgyalásaitól.

mint rabin elmondotta, utazásának az volt a célja, hogy megvitassa a közel-keleti helyzet összes vonatkozásait és megvizsgálja a békés rendezés minden lehetőségét. /upi/

--

kk 89. karamanlisz nyilatkozata

hl szb bs a t h én, 1975. június 16. /mti/

konsztantin karamanlisz görög miniszterelnök hétfőn kijelentette, hogy a görögország és törökország közötti vitás kérdéseket tárgyalások útján kell megoldani. a görög kormányfő süleyman demirel török miniszterelnök hasonló értelmű vasárnap-i nyilatkozatára válaszolt.

karamanlisz hozzáfűzte, hogy a két ország párbeszéde „alapjául az igazságosságnak és a józan megfontolásnak kell szolgálnia, nem pedig a befejezett tényeknek,, ezzel célzott arra, hogy görögország nem fogadhatja el a török csapatok ciprusi partraszállása nyomán kialakult status quo-t. /upi/

--

21.45/szb

-65-

Zu 21⁴⁵

kk 90. olasz választások

mp szb bs r ó m a , 1975. június 16. /mti/

a választókörzetek mintegy kétharmada /36.600 körzet 60.714-ből/ adatainak alapján a szavazatok a következőképen oszlanak meg az egyes pártok között:

kereszténydemokrata párt	35.1 /37,8 , 38.4/
olasz kommunista párt	34.6 /27.9 , 28.3/
szocialista párt	11.7 /10.4 , 9.8/
ujfasiszta párt	6.0 / 5.9 , 8.1/
szociáldemokrata párt	5.6 / 7.0 , 5.2/
republikánus párt	3.1 / 2.9 , 2.9/
liberális párt	2.4 / 4.8 , 3.9/
pdup-manifesto	0.8

/a zárójelben az 1970-es tartományi választások és az 1972-es általános politikai választások eredménye az érintett 15 tartományra vonatkoztatva./

-. -

kk 91. külpolitikai híreink jegyzéke 1975. június 16-án zárásig

szb/bs 1975. június 16.

52. balkáni együttműködési bizottság
53. indokína -2.
54. autóbusszkatasztrófa skóciában
55. portugália- helyzetkép
56. udr- centrista pártszövetség
57. gromiko- - garvey
58. olasz választások
59. makariosz egyiptomban - tudósítói
60. f-16 - olaszország
61. kissinger: amerikai-kinai kapcsolatok
62. makariosz nyilatkozata
63. rabin látogatása - washingtoni kommentár
64. nato- nukleáris tervezőcsoport
65. ausztráliai szocialista párt
66. nemzetközi munkaügyi szervezet
67. vietnami diplomaták az nszk-ban
68. soares - schmidt
69. ford - scheel találkozó/részben szerk.táj./
70. simonstown

/folyt. köv./

22.07/bzs

- 66 -

zm 22¹²

kk 91. /hírjegyzék 1. folyt./bzs

71. beiruti lap peking politikájáról
72. portugália/ kieg a 16-hoz/
73. zsvkov - ceausescu kieg. a kk.29-hez-/
74. törökország - egyesült államok
75. simonstown-tudósítói
76. brezsnyev - beszéd - visszhang
77. közel-kelet - utazások
78. délkelet-ázsiai változások
79. aesz - felszabadítási bizottság
80. olasz választások -3.
81. latin-amerikai kommunista párt-ok tanácskozása -dokumentum
82. finn kp - nyilatkozat
83. ford - rockefeller
84. ford - scheel
85. közel-kelet
86. új malgas kormány
87. rövid hírek
szófia: szíriai kp
szófia: egészségügyi filmfesztivál
helsinki: ifjusági konferencia
88. közel-kelet - vegyes
89. karamanlisz nyilatkozata
90. olasz választások
91. hírjegyzék
/mti/

-. -

- v é g e -

-67-

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: Lehel miklós
szerkesztették: Lehel miklós, sebestyén tibor, pirityi sándor
németh gyula és barabás miklós

zm 22¹⁸

MTI

Szerkeszti a **Külpolitikai Szerkesztőség**

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk. 1. várható

se/il leh

1975. június 17. kedd /mti/

varsó:

giscard d, estaing négynapos látogatásra meg-
érkezik

kairó:

makariosz folytatja tárgyalásait szadattal

bukarest:

todor zsvikov látogatása

ankara:

görög-török tárgyalások kezdődnek az égei ten-
ger fölötti légtér használatáról

damaszkusz:

dzsallud libiai kormányfő asszaddal tárgyal

washington:

scheel látogatása

liszabon:

belpolitikai fejlemények

nairobi:

folytatódik a három angolai politikai szervezet
vezetőinek tanácskozása

róma:

tartományi választások végeredménye

uj delhi:

nagygyűlések és tüntetések indira gandhi mellett

-. -

7.05/il

Ule

- 1 -